

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 28. juuli 2023
(OR. en)

12234/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0290(COD)

MI 669
ENT 172
CONSOM 295
SAN 475
IA 199
COMPET 800
CHIMIE 77
ENV 898
CODEC 1457

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	28. juuli 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 462 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb manguasjade ohutust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/48/EÜ

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 462 final.

Lisatud: COM(2023) 462 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.7.2023
COM(2023) 462 final

2023/0290 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**mis käsitleb mänguasjade ohutust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv
2009/48/EÜ**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2023) 297 final} - {SWD(2023) 268 final} - {SWD(2023) 269 final} -
{SWD(2023) 270 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Mänguasju reguleerib direktiiv 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta (edaspidi „mänguasjade ohutuse direktiiv“ või „direktiiv“)¹. Selles direktiivis on sätestatud ohutusnõuded, millele mänguasjad peavad vastama, et neid saaks lasta ELi turule, olenemata sellest, kas need on toodetud ELis või kolmandates riikides. Samal ajal on direktiivi eesmärk tagada mänguasjade vaba liikumine siseturul.

Direktiivi hinnates² (edaspidi „hindamine“) tegi komisjon kindlaks mitu puudust, mis on ilmnunud direktiivi praktilise kohaldamise käigus pärast selle vastuvõtmist 2009. aastal. Eelkõige tuvastati hindamise käigus teatavad puudused laste kõrgetasemelise kaitse tagamisel mänguasjadest tulenevate võimalike ohtude, eelkõige kahjulikest kemikaalidest tulenevate ohtude eest. Hindamise tulemusel jõuti ka järeldusele, et direktiivi täitmise tagamine ei ole olnud tõhus, eelkõige veebimüügi puhul, ning et liidu turul on endiselt palju ohtlikke mänguasju.

Kestlikkust toetavas kemikaalistrateegias³ (edaspidi „kemikaalistrateegia“) kutsuti üles laiendama nn üldist lähenemisviisi (mis põhineb üldistel ennetavatel keeldudel) kahjulikele kemikaalidele, et tagada tarbijate, haavatavate elanikkonnarühmade ja looduseskkonna ühtsem kaitse. Kemikaalistrateegias kutsuti üles tugevdama direktiivi eelkõige seoses kaitsega kõige kahjulikumatest kemikaalidest tulenevate ohtude ja võimaliku kemikaalide kombineeritud mõju eest. Direktiiv juba sisaldab üldist keeldu mänguasjades kantserogeenseid, mutageenseid või reproduktiivtoksilisi aineid kasutada. Samas ei ole selles viidatud muudele eriti probleemsetele ainetele, näiteks endokriinfunktsiooni kahjustavatele kemikaalidele või ainetele, mis mõjutavad immuun-, närvi- või hingamissüsteemi.

16. veebruaril 2022 võttis Euroopa Parlament peaaegu ühehäälselt vastu algatusraporti direktiivi rakendamise kohta⁴. Oma raportis kutsub Euroopa Parlament komisjoni üles direktiivi läbi vaatama, et: i) tõhustada laste kaitset keemiliste ohtude eest; ii) tagada internetiühendusega mänguasjadest tulenevate ohtude käsitlemine ELi õiguses ja iii) parandada direktiivi täitmise tagamist, eelkõige seoses veebimüügiga.

Komisjoni 16. märtsi 2023. aasta teatises ELi pikaajalise konkurentsivõime kohta⁵ kirjeldatakse, kuidas EL saab toetuda oma tugevustele ega pea piirduma majanduskasvu- ja innovatsiooni alal üksnes mahajäämuse korvamise või sabas sörkimisega. Konkurentsivõime edendamiseks teeb komisjon ettepaneku töötada üheksa üksteist tugevdava konkurentsivõime käivitajaga, sealhulgas toimiva siseturu ja digipöördega, võttes digivahendid laialdaselt

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta (ELT L 170, 30.6.2009, lk 1).

² Komisjoni talituste töödokument „Evaluation of Directive 2009/48/EC of the European Parliament and of the Council on the safety of toys“ (SWD(2020) 288 final).

³ Komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (COM/2020/667 final).

⁴ Raport Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta (mänguasjade ohutuse direktiiv) rakendamise kohta (2021/2040(INI)).

⁵ Komisjoni 16. märtsi 2023. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgesse aega“ (COM(2023) 168 final).

kasutusele kogu majanduses. Käesolevas ettepanekus keskendutakse siseturule ja digipöördele.

Hindamise käigus tõusetunud ja lisatud mõjuhinnangus⁶ käsitletud küsimuste lahendamiseks ning komisjoni kemikaalistrateegia elluviimiseks loodetakse käesoleva ettepanekuga lahendada järgmised kaks direktiivis leitud probleemi.

Esimene probleem seisneb selles, et direktiiv ei kaitse lapsi piisavalt mänguasjades sisalduvatest ohtlikest kemikaalidest johtuvate ohtude eest. Komisjonile antud volitused muuta direktiivi ja kohandada seda vastavalt teadusandmetele on liiga piiratud. Eelkõige ei ole võimalik direktiivi kohandada seoses üle 36 kuu vanustele lastele mõeldud mänguasjade jaoks kehtestataivate piirnormidega.

Lisaks on ELi turul palju mänguasju, mis ei vasta direktiivile. Ohtlikud mänguasjad seavad lapsed ohtu ja võivad põhjustada õnnetusi, mis võivad lõppeda isegi surmaga. Kõiki turul olevaid mänguasju ei saa kontrollida. See tähendab, et nõuetele mittevastavate mänguasjade täpset kogust liidu turul ei saa täpselt kindlaks teha. On siiski piisavalt eraldiseisvaid näitajaid, mis kinnitavad, et nõuetele mittevastavate mänguasjade arv liidu turul on väga suur. Turujärelevalvemeetmete või kontrollide käigus leitakse pidevalt palju nõuetele mittevastavaid ja ohtlikke mänguasju.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek põhineb otsusel nr 768/2008/EÜ⁷ toodete turustamise ühise raamistiku kohta, mis tagab kooskõla teiste ELi ühtlustamisaktidega, mida võidakse kohaldada mänguasjade muude aspektide suhtes, näiteks raadioseadmete direktiiviga⁸. Käesolev ettepanek on kooskõlas ka määrusega (EL) 2019/1020⁹ turujärelevalve kohta, milles sätestatakse mänguasjade turujärelevalve kontrollide ja tollikontrollide õigusraamistik. Lisaks on käesolev ettepanek kooskõlas digiüleminekuga seotud prioriteetide ja praeguste suundumustega, sealhulgas uue õigusraamistiku hindamise järeldustega tooteteabe digiteerimise kohta¹⁰. Tuginedes tootepassile, mille komisjon pakkus välja oma ettepanekus võtta vastu kestlike toodete ökodisaininõuete määrus¹¹ (edaspidi „kestlike toodete ökodisaini määrus“), tagatakse mõlema määrusega tootepassi ühtsus ning tehakse võimalikuks koostoime saavutamine, kui kestlike toodete ökodisaini määruse kohased delegeeritud õigusaktid hõlmavad mänguasju. Mänguasjade ohutust hakatakse reguleerima käesoleva ettepanekuga, samal ajal kui keskpikas perspektiivis võidakse mänguasjade kestlikkuse aspekte käsitleda kestlike toodete ökodisaini määruse raames. Lisaks tunnustatakse

⁶ SWD (2023) 269 final, mänguasjade ohutuse direktiivi muutmise mõjuhinnang.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62–106), kättesaadav aadressil

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:02014L0053-20180911>

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).

¹⁰ SWD(2022) 365 final.

¹¹ [Kestlike toodete algatus \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:02022L0030-20220330). Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. märtsi 2022. aasta määrus, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/125/EÜ (COM(2022) 142 final).

ettepanekus komisjoni soovitus (EL) 2022/2510,¹² millega kehtestatakse ohutuks ja kestlikuks kavandatud kemikaalide ja materjalide Euroopa hindamisraamistik.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

See algatus on kooskõlas ELi laiema poliitika ja regulatiivse arenguga, pidades silmas tulevast ja käimasolevat regulatiivset tööd pärast kestlikkust toetava kemikaalistrateegia vastuvõtmist. Käesolev ettepanek tugineb kehtivatele ja tulevastele ohuklassidele, mis lisatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrusele (EÜ) nr 1272/2008,¹³ mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (edaspidi „CLP-määrus“), ning on kooskõlas kemikaalistrateegia üldiste eesmärkidega tugevdada tarbijate ja eelkõige haavatavate elanikkonnarühmade kaitset kõige kahjulikumate kemikaalide eest. Käesolev ettepanek on ka kooskõlas üldist tooteohutust käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2023/988,¹⁴ mis sisaldab eelkõige sätteid veebimüügi või teabe- ja õiguskaitsevahendite kasutamise õiguse kohta ja mida kohaldatakse mänguasjade suhtes, ning täiendab seda.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114. Selle eesmärk on ühtlustada kõigis liikmesriikides mänguasjade suhtes kohaldatavad tervisekaitse- ja ohutusnõuded ning tagada, et ei takistataks mänguasjade vaba liikumist liikmesriikide vahel. Käesolev määrus peaks asendama praegu kehtiva direktiivi 2009/48/EÜ, mille õiguslikuks aluseks on Euroopa Ühenduse asutamislepingu endine artikkel 95 (praegune ELi toimimise lepingu artikkel 114).

- **Subsidiaarsus**

Käesolevas algatuses käsitletakse mänguasjade ohutuse direktiivi hindamisel kindlaks tehtud probleeme. Hindamise käigus jõuti järeldusele, et direktiiv on üldiselt asjakohane, tõhus, tulemuslik ja ühtne ning sellel on ELi lisaväärtus, kuid tuleb siiski teha konkreetseid parandusi.

Määruse peamised eesmärgid on tagada laste kõrgeimal tasemel ohutus ja võimaldada mänguasjade vaba liikumist ELis. Mänguasjade ohutust käsitleva ELi tasandi õigusakti peamine eesmärk on tagada ELi toimimise lepingu artiklil 114 põhinev õigusnormide ühtlustamine kõikides liikmesriikides. Mänguasjade ohutuse direktiiv on mänguasjade ohutuse aspektide täieliku ühtlustamise meede ja seega ei ole liikmesriikidel lubatud kehtestada mänguasjadele täiendavaid või erinevaid ohutusnõudeid. Sellegipoolest peavad liikmesriigid direktiivi korralised muudatused oma õigusesse üle võtma, mis on minevikus toonud kaasa regulatiivsete muudatuste vastuolulise kohaldamise kogu ELis. Samuti on

¹² Komisjoni 8. detsembri 2022. aasta soovitus (EL) 2022/2510, millega kehtestatakse ohutuks ja kestlikuks kavandatud kemikaalide ja materjalide Euroopa hindamisraamistik, C/2022/8854 (ELT L 325, 20.12.2022, lk 179)

¹³ ELT L 353, 31.12.2008, lk 1. Ja vastavalt komisjoni ettepanekule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (COM(2022) 748 final).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/988, milles käsitletakse üldist tooteohutust ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1025/2012 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/1828 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/95/EÜ ja nõukogu direktiiv 87/357/EMÜ (ELT L 135, 23.5.2023, lk 1).

direktiivi korrapärane kohandamine osutunud liikmesriikide jaoks ressursimahukaks. ELi tasandi reguleeriv meede tagaks mänguasjade suhtes kohaldatavate uute ohutusnõuete ja nende hilisemate muudatuste ühtse rakendamise ja seega suurema ohutuse. See tagaks ka tootmisharu jaoks õiguskindluse ja võrdsed võimalused. Lisaks sellele eeldab tootepassi kehtestamine ja asjaomane kontroll liidu välispiiril, et selle aluseks olev õigusakt on määrus.

- **Proportsionaalsus**

Käesolevas määruses väljapakutud lähenemisviis aitab lahendada kõik kindlakstehtud probleemid kõige tõhusamalt ja tulemuslikumalt. Määrus tugevdab mänguasjadega mängivate laste kaitset kõige kahjulikumate kemikaalide eest, kehtestades üldise keelu kõige kahjulikumatele ainetele. Samuti lubab see piiratud tingimustel teha erandeid kõnealusest üldisest keelust, kui nende ainete kasutamine mänguasjades ei ole lastele ohtlik ja puuduvad alternatiivid. Üldise keelu kehtestamine kõige kahjulikumatele ainetele kohe, kui nende ohtlikkus on vastavalt CLP-määrusele kindlaks tehtud, tagab, et lapsi kaitstakse kiiremini nendest ainetest tulenevate võimalike ohtude eest, kui neid aineid on mänguasjades kasutatud. Lisaks vähendab sellest üldisest keelust piiratud olukordades erandite lubamine tootmisharu kulusid, mis tulenevad sellise keelu kehtestamisest juhtudel, kus lapsed ei ole ohustatud.

Nõuetele vastavuse kohta teavet sisaldava tootepassi kasutuselevõtt aitab tõhusalt vähendada nõuetele mittevastavate mänguasjade (sealhulgas veebimüügi kaudu müüdavad mänguasjad) arvu liidu turul. Määrusega tagatakse, et tollile esitatud mänguasi lubatakse vabasse ringlusse ja lastakse liidu turule ainult siis, kui sellel on vastav tootepass. See suurendab märkimisväärselt nii turujärelevalveasutuste kui ka tolliasutuste töö tõhusust. Sellega saavutatakse tõhusalt eesmärgid, tekitamata tootmisharule ebaproportsionaalseid kulusid,¹⁵ kuigi tootepassi kasutuselevõtuga kaasnevad ettevõtetele kulud süsteemide sisseseadmiseks ja digitaalsete passide loomiseks, võimaldab see ka kulusid kokku hoida, kui vajalikud dokumendid esitatakse digitaalselt, mitte paberil, ning ametiasutustega suhtlemisel kontrollide ajal. Lisaks peaks selle tulemusel märkimisväärselt vähenema nõuetele mittevastavate mänguasjade arv liidu turul, millest võidab nõudeid järgiva tootmisharu konkurentsivõime. Tootepassi suhtes kohaldatakse samu tehnilisi nõudeid mis kestlike toodete öökodisaini määruses kavandatud tootepassi suhtes, et: i) vältida tootmisharu digiteerimiseks tehtavate jõupingutuste dubleerimist ja ii) tagada koostalitlusvõime muude liidu õigusaktide kohaselt loodud tootepassidega.

- **Vahendi valik**

Ettepanek esitatakse määruse vormis. Ettepanekus muuta direktiiv määruseks võetakse arvesse nii komisjoni üldeesmärki lihtsustada õiguskeskkonda kui ka vajadust tagada kavandatud õigusakti ühetaoline rakendamine kogu liidus.

Lisaks sellele on mänguasjade ohutuse direktiivi aluseks täieliku ühtlustamise põhimõte. Seetõttu väldiks määruse õiguslik laad paremini olukorda, et liikmesriigid kehtestavad riiklikke tehnilisi nõudeid, mis on praeguses direktiivis sätestatud ohutusnõuetest rangemad ja/või nendega vastuolus. Lisaks sellele eeldab nõuetele vastavust käsitlevat teavet sisaldava tootepassi kehtestamine ning sellega seotud tollikontroll liidu turule sisenevate mänguasjade puhul, et aluseks olev õigusakt on määrus.

Direktiivi muutmine määruseks ei too kaasa konkreetseid muutusi regulatiivses lähenemisviisis. Täielikult säilitatakse uue õigusraamistiku omadused, millega direktiiv on

¹⁵ Vt allpool lõiku „Põhimõte „üks sisse, üks välja““ selliste kulude üldhinnangu kohta.

juba vastavusse viidud, eelkõige paindlikkus, mida võimaldatakse tootjatele: i) oluliste nõuete (harmoneeritud standardid või muud tehnilised kirjeldused) täitmiseks kasutatavate meetmete valikul; ja ii) menetluse valikul olemasolevate vastavushindamismenetluste hulgast, et tõendada vastavust. Õigusakti laad ei mõjuta olemasolevaid õigusaktide rakendamist toetavaid mehhanisme (näiteks standardimisprotsess, eksperdirühmad, turujärelevalve, liikmesriikide halduskoostöö, juhendite väljatöötamine jne), mida ka määruse kehtides kasutatakse samamoodi, nagu need on praegu kasutusel direktiivi kohaselt.

Kokkuvõttes võimaldab määruste kasutamine siseturgu reguleerivate õigusaktidena, mis on kooskõlas ka sidusrühmade väljendatud eelistusega, vältida ülereguleerimise ohtu, mille puhul ELi direktiivi nõudeid laiendatakse direktiivi liikmesriigi riiklikesse õigusaktidesse ülevõtmisel. Samuti võimaldab see tootjatel tegeleda otse määruse tekstiga, ilma et oleks vaja teha kindlaks ja vaadata läbi 27 riiklikku õigusakti, millega direktiiv on üle võetud. Määrus võimaldab tootmisharule kokkuhoidu ja toob kasu siseturule, sest see jõustub korraga kogu ELis, nagu ka selle hilisemad muudatused. Selle põhjal saab määrust pidada kõigi asjaosaliste jaoks kõige sobivamaks lahenduseks, sest see võimaldab liidu tasandil vastu võetud õigusakti kiiremini ja ühtsemalt kohaldada ning loob ettevõtjatele selgema õiguskeskkonna.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Direktiivi hindamisel jõuti järeldusele, et direktiiv oli üldiselt tõhus laste kaitsmisel mänguasjadega mängimisel. Siiski tuvastati ka mitu puudust, mis on ilmnenud direktiivi praktilise kohaldamise käigus pärast selle vastuvõtmist 2009. aastal. Hindamisel tehti kindlaks eelkõige kaks põhiprobleemi. Esimene põhiprobleem on teatavad puudused laste kõrgetasemelise kaitse tagamisel mänguasjadest tulenevate võimalike ohtude, eelkõige kahjulikest kemikaalidest johtuvate ohtude eest. Teine tuvastatud põhiprobleem seisneb selles, et direktiivi täitmise tagamine ei ole olnud tõhus, eelkõige veebimüügi puhul, ning et liidu turul on endiselt palju ohtlikke mänguasju. Hindamise käigus jõuti ka järeldusele, et direktiiv ei ole piisavalt tõhus õigusakt, eriti arvestades asjaolu, et direktiivi korduvad muudatused tuleb riiklikesse õigusaktidesse üle võtta.

Hindamise tulemusi on arvesse võetud käesolevas ettepanekus, milles käsitletakse kahte hindamisel tuvastatud põhiprobleemi.

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Komisjon korraldas mitu konsultatsiooni, et koguda mitmesugustelt sidusrühmadelt tõendeid ja arvamusi mänguasjade ohutuse direktiiviga seoses tuvastatud probleemide kohta. Meetmed hõlmasid i) kaksteist nädalat kestnud avalikku konsultatsiooni, mis lõppes 2022. aasta mais; ii) 26. aprillil 2022 toimunud sidusrühmade seminari; iii) arutelusid liikmesriikide ja teiste sidusrühmadega mänguasjade ohutuse eksperdirühmas ning iv) tagasisidet, mis koguti komisjoni esialgse mõjuhindangu kohta. Mõju hindamise uuringu raames korraldas väline töövõtja ka vestlused 41 asjaomase sidusrühmaga ning 7. aprillist kuni 15. maini 2022 toimus veebipõhine sihipärane konsultatsioon VKEdega. Konsulteeritud sidusrühmade hulka kuulusid ELi ja liikmesriikide tarbijaühendused, ettevõtjate ühendused, ettevõtjad, kodanikud ja riikide ametiasutused.

Tootmisharu sidusrühmad toetasid ideed, et mänguasjade ohutuse nõuetele võiks lisada uued piirnormid kõigi mänguasjade jaoks, kuid ei toetanud üldiste keeldude laiendamist muudele kahjulikele ainetele. Tootmisharu avaldas eelkõige teravat vastuseisu üldistest keeldudest tehtavate erandite kaotamisele. Nende peamine mure oli, et erandite täielikul kaotamisel

oleksid rasked tagajärjed, mis takistaksid märkimisväärse arvu mänguasjade (näiteks elektriliste mänguasjade) turul kättesaadavaks tegemist. Tootmisharu toetas tootepassis sisalduva nõuete vastavust käsitleva teabe digiteerimist.

Liikmesriigid pooldasid selgelt mänguasjade ohutuse direktiivi muutmist ja kemikaale käsitlevate nõuete karmistamist nii konkreetsete piinormide kui ka teatavate ainete suhtes täiendavate üldiste keeldude kehtestamise teel. Toetati ka tooteteabe digiteerimist ja kolmandate isikute poolse vastavushindamise laiendamist, kuigi vähemal määral. Tarbijad eelistasid järgmisi poliitikavariante: i) rangemad kemikaale käsitlevad nõuded lastele mõeldud toodetele ning ii) vähem erandeid või mõnel juhul mitte mingeid erandeid. Samuti pooldasid tarbijad tootepassi kasutuselevõtmist ja kolmandate isikute poolse vastavushindamise ulatuse laiendamist.

- **Ekspertiirarvamuste kogumine ja kasutamine**

Mänguasjade ohutuse direktiivi hindamist¹⁶ toetas välise töövõtja tehtud uuring¹⁷.

Käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnaangut toetab ka uuring, mille korraldas teine väline töövõtja,¹⁸ kes pidas vestlusi, analüüsis avalike ja sihtotstarbeliste konsultatsioonide andmeid ning täiendas seda dokumentide analüüsiga.

Komisjon on käesoleva ettepaneku koostamise käigus pidanud ulatuslikke konsultatsioone ja saanud teavet mitmesugustest allikatest. Lisaks eespool nimetatud uuringutele tugines komisjon avalikult kättesaadavale teabele ja kemikaalide valdkonnas kättesaadavatele teaduslikele arvamustele ning asjaomastelt sidusrühmadelt saadud teabele.

- **Mõjuhinnaang**

Komisjon tegi mänguasjade ohutuse direktiivi muutmise mõjuhinnaangu. Õiguskontrollikomitee esitas mõjuhinnaangu kavandi kohta positiivse arvamuse 28. oktoobril 2022. Komitee arvamus, lõplik mõjuhinnaang ja selle kommenteeritud kokkuvõtte avaldatakse koos käesoleva ettepanekuga.

Olemasolevale teabele tuginedes uuriti ja võrreldi mõjuhinnaangus kolme poliitikavarianti mõlema tuvastatud põhiprobleemi lahendamiseks. Need poliitikavariandid lisandusid lähtestsenaariumile, mille kohaselt muudatusi ei tehta, kuid mis võimaldaks ikkagi kehtestada konkreetseid piiranguid kahjulike kemikaalide kasutamisele alla 3-aastastele lastele mõeldud mänguasjades.

Selgus, et nõuete rangemaks muutmiseks kaitsmaks lapsi kahjulike kemikaalide eest on kolm võimalust.

- **Poliitikavariandiga 1a** antakse komisjonile volitus lisada ja muuta kõigis mänguasjades (mitte ainult alla 3-aastastele lastele mõeldud mänguasjades) sisalduvate kemikaalide piirnorme ning alandada nitrosoamiinide ja nitroositavate ainete piirnorme.

¹⁶ Komisjoni talituste töödokument „Evaluation of Directive 2009/48/EC of the European Parliament and of the Council on the safety of toys“ (SWD(2020) 288 final).

¹⁷ Technopolis, EY, VVA (detsember 2014), Evaluation of Directive 2009/48/EC on the Safety of Toys - Final Report (<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/23843/attachments/1/translations/en/renditions/native>).

¹⁸ VVA koos CSESi ja Asteriskiga (2022) „Impact Assessment study on the revision of the Toy Safety Directive“.

- **Poliitikavariant 1b** hõlmab samu meetmeid mis variant 1a, kuid laiendab praegust kantserogeensete, mutageensete või reprodutiivtoksiliste ainete üldist kasutamiskeeldu ka muude kõige kahjulikumate kemikaalide (nt endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide) kasutamisele mänguasjades. See tähendab, et nendesse kõige kahjustavamatesse ohuklassidesse kuuluvate ainete kasutamine mänguasjades oleks automaatselt keelatud, ilma et oleks vaja hinnata, millist konkreetset ohtu need mänguasjad lastele kujutavad. See variant võimaldaks siiski teha teatud tingimustel erandeid üldisest keelust, kui Euroopa Kemikaali ameti asjaomane teaduskomitee peab aine kasutamist mänguasjades ohutuks ja alternatiivid puuduvad.
- **Poliitikavariandi 1c** puhul toimitaks samamoodi kui poliitikavariandi 1b puhul (enamiku kahjulike kemikaalide üldine keelustamine), kuid lubamata teha üldisest keelust erandeid.

Mõjuhinnaugus tehti kindlaks kolm võimalust, kuidas vähendada turul endiselt leiduvate nõuetele mittevastavate ja ohtlike mänguasjade suurt arvu.

- **Poliitikavariandiga 2a** laiendatakse kolmandate isikute poolset vastavushindamist i) alla 3-aastastele lastele mõeldud mänguasjadele ning ii) mänguasjadele, mis on keemilised segud. Nende mänguasjakategooriate puhul tuvastati rohkem nõuete rikkumisi või et need on ohtlikumad.
- **Poliitikavariandi 2b** kohaselt peaks mänguasjaga kaasas olema digitaalne vastavusdokumentatsioon, tuginedes kestlike toodete ökodisaini määruse kohasele digitaalsele tootepassile. Samuti nõutakse selle teabe esitamist tollile. Kestlike toodete ökodisaini määruks juba sätestatud mudeli alusel tuleks komisjoni keskregistrisse lisada viide tootepassile, mis sisaldab nõuetele vastavust käsitlevat teavet. Viide passile ja selle kandmisele komisjoni registrisse esitatakse tollile, kui mänguasi suunatakse vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile. Komisjoni keskregistri ja tollisüsteemide omavahelise ühendamise kaudu saaks automaatselt kontrollida passi viidet registris ning mänguasju, mille puhul puudub kehtiv viide komisjoni registris olevale tootepassile, ei lubataks vabasse ringlusse.
- **Poliitikavariant 2c** oleks poliitikavariantide 2a ja 2b kombinatsioon.

Eelistatakse **poliitikavarianti 1b** koos **poliitikavariandiga 2b**. Seoses laste kaitsmisega kahjulike ainete eest vähendab **poliitikavariant 1b** oluliselt laste kokkupuudet kõnealuste kahjulike ainetega, kuid piirab negatiivset mõju tootmisharule, nähes ette asjakohased erandid üldisest keelust. Samuti tagab see, et mänguasjade ohutusnõudeid saab jätkuvalt kohandada vastavalt uutele teadusandmetele. **Poliitikavariant 2b** tagab, et mänguasju, mis esitatakse tollile ilma tootepassi kantud vastavusdeklaratsioonita, ei lubata automaatselt liidu turul vabasse ringlusse. Lisaks saavad turujärelevalveasutused olla mänguasjade kontrollimisel tunduvalt tõhusamad. Seega võib poliitikavariant 2b oluliselt vähendada nõuetele mittevastavate mänguasjade arvu siseturul. Muid võimalusi, mis hõlmasid kolmandate isikute poolset vastavushindamist, ei peetud sama tõhusaks ega sama tulemuslikuks; leiti, et need suurendaksid nõudeid järgivate tootjate kulusid, kuid ei vähendaks oluliselt nõuetele mittevastavate mänguasjade arvu.

Poliitikavariantide kombinatsioon aitab paremini kaitsta lapsi kahjulike kemikaalide eest ning vähendab liidu turul olevate ohtlike mänguasjade arvu. See kombinatsioon peaks aitama kaasa

ka ÜRO kestliku arengu eesmärkide,¹⁹ eelkõige kestliku arengu eesmärgi nr 3 (hea tervis ja heaolu) saavutamisele. Lisaks aitab see saavutada kestliku arengu eesmärki nr 9 (tööstus, innovatsioon ja taristu), kestliku arengu eesmärki nr 12 (vastutustundlik tootmine ja tarbimine) ning kestliku arengu eesmärki nr 6 (puhas vesi ja sanitaartingimused).

Ükski poliitikavariant eelduste kohaselt **põhiõigustele** märkimisväärselt mõju ei avalda. Poliitikavariant 1b peaks üldiselt mõjutama positiivselt lapse üldisi õigusi ja laste mängimisvõimalusi. Käesolev algatus ei mõjuta oluliselt võrdõiguslikkust, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust. Kuigi direktiivi läbivaatamise eesmärgid keskenduvad laste tervise kaitse tugevdamisele, eeldatakse, et eelistatud poliitikavariandil on piiratud positiivne mõju keskkonnale, arvestades paberdokumentide hulga eeldatavat vähenemist. Seega on käesolev algatus kooskõlas kliimanetraalsuse eesmärgiga, nagu on nõutud Euroopa kliimamääruses. Ettepanekus järgitakse põhimõtet „**ei kahjusta oluliselt**“ keskkonda, kuid ei käsitleta seda konkreetselt. Ettepanek on kooskõlas põhimõttega „digitaalsus normiks“.

Mõjuhinnaangus leitakse, et kõige kahjulikumate ainete keelustamine mänguasjades (poliitikavariant 1b) oleks **tervisele väga kasulik (240 miljonit kuni 1,2 miljardit eurot aastas) ainuüksi endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide põhjustatud tervisekahjustuste vältimise näol**. See kasu koguneks endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalidega kokku puutuva (või mitte kokku puutuva) lapse eluea jooksul, mis tähendab, et ajavahemik võib kesta mitu põlvkonda ja ületada 20–30 aasta pikkust tavapärasest hindamisperioodi. Lisaks tooks poliitikavariant 2b kaasa märkimisväärse tõhususe suurenemise turujärelevalveasutuste jaoks (kontrollide arv võib suureneda umbes 25 000-st kontrollist aastas maksimaalselt 2 500 kuni 5 000 võrra, eeldades, et sihtotstarbeline eelarve jääb samaks ja et tõhususe suurenemine on suunatud rohkematele mänguasjade kontrollidele). Lisaks võidakse **tootjatepoolse digitaalse teabe esitamisega säästa 2,62–3,93 miljonit eurot aastas**. Poliitikavariant 2b tooks **tootmisharu jaoks kaasa ka kokkuhoiu** seoses turujärelevalve kontrollidega, mis võib ulatuda **13 kuni 20 miljoni euron**i aastas.

Mõlemad variandid üheskoos parandavad oluliselt laste kaitset mänguasjadega mängimisel, sest: i) mänguasjade ohutusnõuded käsitlevad paremini kõige kahjulikumaid aineid ning ii) nõuetele mittevastavate ja ohtlike mänguasjade arv väheneb märkimisväärselt. Samuti parandab see siseturu toimimist ja tootmisharu konkurentsivõimet ebaseadusliku konkurentsi korral.

Mõjuhinnaangus eeldatakse, et poliitikavariandi 1b kohaselt võib üldise keeluga hõlmatud ainete arv suureneda umbes 10–30 %. See võib mõjutada märkimisväärselt arvu mänguasjamudeleid, kuid erandid piiravad neid mänguasjamudeleid, mille puhul on vaja tooteid kohandada või mida enam ei saa kättesaadavaks teha. Poliitikavariant 1b võib mõjutada kokku 8,4–12,8 % mänguasjamudelitest, mille puhul ei pruugi olla võimalik teha erandit, kusjuures 4,6–7,2 % puhul tuleb teha jõupingutusi toodete kohandamiseks (sealhulgas kemikaalide asendamiseks) ja 3,8–5,6 % puhul ei tohi neid enam turul kättesaadavaks teha, kui keelatud kemikaalidele ei leita alternatiive. Hinnanguline mõju 4,6–7,2 %-le ELi mänguasjamudelitest võib kaasa tuua ühekordsed täiendavad kohandamiskulud, mis on seotud **toodete ümberkujundamise ja rekonstrueerimisega ja mis jäävad vahemikku 23,5–396,66 miljonit eurot**. Erandi taotlemise kulud võivad ulatuda 100 000 eurost kuni 300 000 euroni aastas kogu tootmisharu jaoks. Kuna üha enamate ainete suhtes kohaldatakse üldist keeldu ja lisandunud on mänguasjades sisalduvate uute ainete piirnõrmi

¹⁹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

vajadusest keerulisemate ja tundlikumate kontrollide järele võivad kontrollikulud suureneda praegusest 2 200 eurost 3 900 euronni mänguasjamudeli kohta. Hinnangute järgi **suurenevad iga-aastased kontrollikulud võrreldes baastasemega 7,31 kuni 11,70 miljoni euro võrra**. Mis puutub mänguasjamudelitesse, mida ei tohi enam kättesaadavaks teha, siis tegelik mõju oleneb asjaomaste mudelite väärtusest, kuid ELi tootmisharu käibe põhjal **võib see variant mõjutada 249–367 miljoni euro väärtuses tooteid**²⁰. Eeldatavasti ei too see kaasa turu otsest kahanemist sellises mahus, kuna tootjatele antakse asjakohane üleminekuperiood, mille jooksul nad saavad hinnata olemasolevate toodete elujõulisust ja vajaduse korral suunata ressursid alternatiivsete mänguasjade tootmisele ja müügile. Lisaks sellele ostavad tarbijad sageli lihtsalt teise mänguasja, selle asemel et ostust loobuda. VKEde kulud uue mänguasjamudeli kohta on eeldatavasti suuremad kui suurematel ettevõtetel, sest nende ühikukulu on suurem.

Poliitikavariandi 2b kohase digitaalse tootepassi kasutuselevõtu kulud ELi tootjatele võivad hinnanguliselt olla ligikaudu **18 miljonit eurot ühekordsete kuludena ja seejärel 10,5 miljonit eurot aastas**. Pärast süsteemide loomist ja enamiku esialgsete andmete sisestamist on oodata ainult lisakulusid, mis on seotud ajakohastamise ja hooldusega.

- **Põhimõtte „üks sisse, üks välja“ kohaldamine**

Käesoleva ettepanekuga ette nähtud mänguasjadele esitatavate kemikaalidega seotud nõuete karmistamine suurendab eeldatavasti halduskoormust ainult siis, kui taotletakse erandeid, et jätkata mänguasjades keelatud ainete kasutamist. Hinnanguliselt võivad kulud jääda vahemikku 50 000 kuni 150 000 eurot ühe eranditaotluse kohta ja aastas võib esitada maksimaalselt kaks eranditaotlust (**keskmiselt 200 000 eurot aastas**). Poliitikavariant 2b tooks kaasa halduskulud ettevõtetele ja kasu. **Digitaalse tootepassi kasutuselevõtuga kaasnev üldine täiendav halduskoormus** on hinnangute järgi ligikaudu **18 miljonit eurot ühekordseid kulusid ning 10,5 miljonit eurot korduvkulusid aastas**, lähtudes praegusest turustruktuurist ja eeldatavast keskmisest toodangust ettevõtte kohta.

Digitaalse tootepassi kasutuselevõtt vähendab tõenäoliselt mõnevõrra ametiasutuste ja ettevõtete halduskoormust. See võib vähendada avaliku sektori asutuste, eelkõige tolli halduskoormust, sest tootepass võimaldaks kolmandatest riikidest imporditud toodete automaatsemat kontrolli ja takistaks nõuetele mittevastavate mänguasjade importi, mis peetaks piiril kinni ja mille suhtes kohaldataks füüsilist kontrolli. Tootepass võib digiteabele üleminekuga tuua **ettevõtetele kokkuhoidu umbes 2,62–3,93 miljonit eurot (keskmiselt 3,275 miljonit eurot) aastas**.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Hindamise käigus uuriti direktiivi lihtsustamise võimalusi ja jõuti järeldusele, et direktiivist tulenevaid olulisi kohustusi ja halduskoormust ei ole võimalik lihtsustada. Seda seetõttu, et lihtsustamine, mis toob kaasa vähem nõudeid ettevõtjatele, võib vähendada laste kaitset. Samuti ei ole direktiivi kohaselt praegu vaja läbida kolmandate isikute poolset vastavushindamist, kui on olemas harmoneeritud standardid, mis hõlmavad kõiki mänguasjade aspekte; seda ei saa enam rohkem lihtsustada.

Võimalus üle minna nõuetele vastavust käsitlevale digitaalsele teabele lihtsustab ja tõhustab ettevõtjate ja turujärelevalveasutuste vahelist teabevahetust. Teabe digitaalsele esitamisele üleminekuga kaasnevad kulud, kuid ka kulude kokkuhoid ja üldine lihtsustamine tootmisharu jaoks, kui nõuetele vastavust käsitleva teabe esitamine toimub digitaalselt, mitte paberil.

²⁰ Tuginedes ELi tootmisharu esialgsele käibele 6,56 miljardit eurot 2020. aastal.

Lisaks on turujärelevalveasutused tõhusamad ja saavad rohkem mänguasjade nõuetelevastavust kontrollida (vt eespool mõju käsitlev osa). Seda toetavad uue õigusraamistiku hindamise tulemused, mille kohaselt **muudaks vastavusdeklaratsiooni / tehnilise tooteteabe / tehnilise toimiku digiteerimine vastavushindamismenetluse tõhusamaks**, ilma et see takistaks turujärelevalvet. Kõik konsultatsioonis osalenud sidusrühmad nõustusid, et digiteerimine pakub võimaliku lahenduse tooteteabele esitatavate nõuete ja CE-vastavusmärgisega seotud halduskohustuste lihtsustamiseks, mis kehtib ka mänguasjade puhul.

Üks lihtsustamise aspekt, mida sidusrühmad väga sageli tõstatasid, oli vajadus, et direktiiviga nõutud hoiatuste ees oleks sõna „hoiatus“, mis tuleb tõlkida kõikidesse keeltesse, mida nõuavad liikmesriigid, kus mänguasi kavatakse kättesaadavaks teha. Sõna „hoiatus“ asendamine üldise piktogrammiga kujutaks tootmisharu jaoks endast lihtsustamist, ilma et see ohustaks laste kaitset. Selle tulemusel saaks tootmisharu säästa ka etikettide valmistamise pealt, kuid seda kokkuhoidu ei saa täpselt hinnata.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet. Üks allesjäänud meetmetest nõuab, et Euroopa Kemikaaliamet korraldaks täiendava teadusliku hindamise. Eeldatakse, et selline teaduslik hindamine nõuab Euroopa Kemikaaliametis kahe täistööajale taandatud töötaja tööd. Nagu on teatatud,²¹ tegeleb komisjon praegu Euroopa Kemikaaliameti tööst ülevaate saamisega, mis hõlmab Euroopa Kemikaaliameti ülesannete ulatuslikumat ümberhindamist. See ümberhindamine hõlmab ka määrusega seotud teaduslike hinnangute võimalikku mõju ressurssidele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon hindab määrust viis aastat pärast selle jõustumist ja seejärel iga viie aasta tagant, et hinnata selle tõhusust, tulemuslikkust, asjakohasust, lisaväärtust ja ühtsust. Komisjon esitab peamiste tulemuste kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Püüdes ratsionaliseerida aruandluskohustusi, ei ole liikmesriigid enam kohustatud esitama määruse kohaldamise kohta aruandeid iga viie aasta tagant.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

I peatükk

Kohaldamisala ja mõisted

Kavandatud määruse kohaldamisala jääb samaks; mänguasja mõiste määratlus ei ole võrreldes direktiiviga 2009/48/EÜ muutunud.

Säilitatud on otsuse 768/2008/EÜ üldised mõisted. Lisatud on siiski täiendavad mõisted seoses tootepassi kasutuselevõtuga.

Kohaldamisalast väljajätmine

Tooted, mida kavandatakse määrus ei hõlma, on loetletud I lisas, mis on nüüd esitatud ühtse loetelu kujul. Tooted, mis on kavandatud määruse kohaldamisalast välja jäetud, on samad mis

²¹ Vt [Euroopa Kemikaaliamet – alusmääruse ettepanek \(europa.eu\)](http://europa.eu).

praegu kehtivas direktiivis, välja arvatud lingud ja katapuldid, mis ei ole enam määruse kohaldamisalast välja jäetud. Artikliga 2 antakse komisjonile õigus määrata rakendusaktidega kindlaks, kas konkreetset toodet või tootekategooriat tuleks käsitada mänguasjana või mitte.

Mänguasjadele esitatavad nõuded

Artiklid 5 ja 6 sisaldavad järgmist kohustust: i) mänguasjad peavad vastama üld- ja eriohutuspõuetele; ja ii) mänguasjadele tuleb kinnitada eriohutatused, kui need on vajalikud mänguasjade ohutuks kasutamiseks. Kuigi II lisas esitatud konkreetsete ohutuspõuete kategooriad jäävad samaks mis direktiivis 2009/48/EÜ, läheb üldine ohutuspõue kasutajate füüsilise tervise ja ohutuse kaitsmisest kaugemale, hõlmates ka laste psühholoogilist heaolu ja kognitiivset arengut.

Mänguasjadele esitatavad eriohutuspõued

Mänguasjadele esitatavate oluliste nõuete põhikategooriad on sätestatud II lisas ja need puudutavad järgmist: i) füüsilised ja mehaanilised omadused; ii) süttivus; iii) keemilised omadused; iv) elektrilised omadused; v) hügieen; ja vi) radioaktiivsus. Keemilisi omadusi on muudetud ja lihtsustatud. Üldised piirangud eriti kahjulikele ainetele hõlmavad nüüd järgmisi aineid: i) kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained; ii) endokriinfunktsiooni kahjustavad kemikaalid; iii) hingamiselundite sensibilisaatorid ja iv) konkreetsele organile mürgised ained. Sellest keelust erandi tegemise võimalused on piiratud ja nüüd on vaja Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) asjaomaste teaduskomiteede hinnangut, et teha järeldus: i) teatavate ainete ohutuse kohta; ii) nende ainete alternatiivide puudumise kohta. Lisaks on erandeid võimalik teha ainult juhul, kui nende ainete kasutamine tarbekaupades ei ole määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohaselt keelatud. Ettevõtjad saavad paluda Euroopa Kemikaaliametil uurida, kas on võimalik teha erandeid. Euroopa Kemikaaliamet peaks välja töötama suunised ettevõtjatele, eriti VKEdele, et aidata neid: i) nende taotluste praktilistes aspektides ja ii) mänguasjades kasutatavaid kemikaale käsitlevate nõuete kohaldamisel üldisemalt. Tuginedes Euroopa Kemikaaliameti arvamusele konkreetse aine suhtes esitatud eranditaotluse kohta, lisab komisjon kavandatavasse määrusesse lubatud kasutusala, kuna need erandid on üldkohaldatavad. Üks liide sisaldab kõiki mänguasjades sisalduvate kemikaalide konkreetseid piiranguid, mida komisjon on volitatud muutma.

Ettevõtjate kohustused

Ettepanek sisaldab tootjate, importijate ja levitajate kohustusi, mis on kooskõlas otsusega 768/2008/EÜ, nagu on juba sätestatud praegu kehtivas direktiivis. Sellega täpsustatakse asjaomaseid kohustusi, mis on proportsionaalsed ettevõtjate rolliga. Tootja peab koostama mänguasja jaoks tootepassi, mis sisaldab asjakohast vastavusteavet ja millega asendatakse ELi vastavusdeklaratsioon. Eraldi on sätestatud ka volitatud esindaja määramine määruse (EL) 2019/1020 artiklis 4 sätestatud ülesannete eest vastutava ettevõtjana.

Mänguasjade vastavuse eeldamine

Eelduseks võetakse, et mänguasjad on nõuetekohased, kui tootjad rakendavad Euroopa Liidu Teatajas avaldatud asjakohaseid harmoneeritud standardeid või nende osi. Kuid asjaomaste harmoneeritud standardite puudumise korral volitatakse komisjoni vastavuse eeldamiseks kasutusele võtma ühtsed tehnilised kirjeldused. See on varuvariant, mida kasutatakse ainult siis, kui standardiorganisatsioonid ei saa koostada standardit või ei saa koostada seda vastavalt komisjoni standardimistaotlusele ning II lisa olulistele nõuetele.

Tootepass

ELi vastavusdeklaratsioon asendatakse kohustusega koostada mänguasjade jaoks tootepass, mis tõendab vastavust käesoleva kavandatud määruse nõuetele. Tootepass ühendatakse

andmekandja kaudu toote kordumatu tunnuskooriga ja see vastab samadele tootepassi tehnilistele nõuetele, mis on sätestatud kestlike toodete ökodisaini määruses. Tootepassi viide tuleb kanda komisjoni keskreistrisse, mis luuakse kestlike toodete ökodisaini määruse alusel, ja see teave tuleb esitada tollile, kui väljastpoolt ELi pärit mänguasjad suunatakse vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile.

Vastavushindamine

Ettepanekus säilitatakse tootja tehtava kontrolli võimalus, kui tootja kohaldab asjakohaseid harmoneeritud standardeid või ühtseid tehnilisi kirjeldusi. Teada antud asutusest kolmanda isiku poolne sertifitseerimine on endiselt vajalik, kui harmoneeritud standardid või ühtsed tehnilised kirjeldused: i) puuduvad; ii) neid ei järgita või iii) need ei hõlma kõiki mänguasjaga seotud ohte. Ettepanek hõlmab vastavaid mooduleid kooskõlas otsusega nr 768/2008/EÜ. Ettepanekus on täpsustatud, et ohutuse hindamise osana peab tootja kaaluma kemikaalide kombineeritud või kumulatiivse mänguasjades sisaldumise võimalikku ohtu.

Teada antud asutused

Teada antud asutuste nõuetekohane toimimine on äärmiselt oluline, et tagada kõrgetasemeline tervisekaitse ja ohutus ja kõigi huvitatud isikute usaldus uue lähenemisviisi vastu. Seepärast säilitatakse ettepanekus kooskõlas otsusega nr 768/2008/EÜ vastavushindamisasutuste (teada antud asutuste) eest vastutavatele liikmesriikide ametiasutustele esitatavad nõuded. Sellega jäetakse teada antud asutuste määramise ja järelevalve lõplik kohustus liikmesriigile. Ettepanekus täpsustatakse, et teada antud asutused peavad: i) olema pädevad kontrollima alltöövõtu korras täidetavaid ülesandeid ja ii) suutma kontrollida alltöövõtjate tehtud tööd.

Liidu turujärelevalve ja liidu kaitsemeetmete menetlus

Ettepanekus säilitatakse otsuse 768/2008/EÜ sätted, mis käsitlevad kaitseklausli menetlust. Lisaks on otsusel nr 768/2008/EÜ põhinevas erisättes esitatud konkreetsed põhjendused meetmete võtmiseks nende mänguasjade suhtes, mis vastavad põhinõuetele, kuid on lastele ohtlikud. Nende sätetega volitatakse komisjoni ka võtma väga konkreetsel tingimustel meetmeid konkreetsete mänguasjade suhtes.

Rakendusaktid

Ettepanekuga volitatakse komisjoni võtma vajaduse korral vastu rakendusakte, et tagada käesoleva määruse ühetaoline kohaldamine. Eelkõige tuleks komisjonile anda rakendamisolitused tootepassi üksikasjalike tehniliste nõuete kehtestamiseks. Erandjuhul tuleks komisjonile anda rakendamisolitused, et võtta meetmeid nõuetele vastavate mänguasjade suhtes, mille puhul leitakse, et need ohustavad inimeste tervist või ohutust. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas määruses (EL) nr 182/2011 sätestatud rakendusakte käsitlevate sätetega.

Komisjonile tuleks anda ka rakendamisolitused, et teha kindlaks, kas inimeste tervist ja ohutust ohustavat mänguasja käsitlev liikmesriigi meede on põhjendatud, ning nõuda liikmesriigilt meetmete võtmist teada antud asutuse suhtes, mis ei ole enam pädev täitma käesoleva määruse kohaseid vastavushindamisülesandeid. Võttes arvesse kõnealuste rakendusaktide eripära ja tehnilist laadi, ei võeta neid vastu kooskõlas määruses (EL) nr 182/2011 sätestatud rakendusakte käsitlevate sätetega.

Delegeeritud õigusaktid

Ettepanekuga volitatakse komisjoni vastu võtma delegeeritud õigusakte, et kohandada: i) hoiatusi käsitlevaid III lisa sätteid tehnika ja teaduse arenguga ja ii) sätteid, millega lubatakse kasutada konkreetseid aineid ja segusid, näidates ära nende lubatud kasutamise mänguasjades, ning millega kehtestatakse uued piirnormid konkreetsete ainete kohta

mänguasjades. Seoses tootepassiga volitatakse ettepanekuga komisjoni muutma passi kantavat konkreetset teavet ning komisjoni registrisse kantavat teavet. Samuti tuleks komisjonile anda volitused määrata kindlaks registris säilitatav lisateave, mida tolliasutus kontrollib, ning muuta käesoleva määruse VII lisa, mis sisaldab määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa sätestatud kaubakoodide loetelu ja mänguasjade tootekirjeldusi, ning ajakohastada seda lisa.

Hindamine ja läbivaatamine

Komisjon hindab määrust viis aastat pärast selle jõustumist ja seejärel iga viie aasta tagant, et analüüsida selle tõhusust, tulemuslikkust, ühtsust, asjakohasust ja ELi lisaväärtust. Komisjon esitab peamiste tulemuste kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Lõppsätted

Kavandatavat määrust hakatakse kohaldama 30 kuud pärast selle jõustumist ühelt poolt selleks, et võimaldada komisjonil ette valmistada tootepassi tehniliste nõuete rakendamist ja teiselt poolt anda tootjatele, teada antud asutustele ja liikmesriikidele aega uute nõuetega kohanemiseks. Teada antud asutusi ning komisjoni rakendus- ja delegeeritud volitusi käsitlevaid sätteid tuleb siiski hakata kohaldama varsti pärast käesoleva määruse jõustumist. Direktiivi 2009/48/EÜ kohaselt toodetud toodete ja selle direktiivi alusel teada antud asutuste välja antud sertifikaatide jaoks on ette nähtud üleminekusätted, et võimaldada varud ära kasutada ja tagada sujuv üleminek uutele nõuetele. Direktiiv 2009/48/EÜ tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse kavandatud määrusega.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**mis käsitleb mänguasjade ohutust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv
2009/48/EÜ**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/48/EÜ²³ võeti vastu, et tagada mänguasjade ohutuse kõrge tase ja nende vaba liikumine siseturul.
- (2) Lapsed on eriti haavatav elanikkonnarühm. Oluline on tagada laste kõrgetasemeline ohutus, kui nad mängivad mänguasjadega. Lapsed peaksid olema piisavalt kaitstud võimalike ohtude eest, mis tulenevad mänguasjadest, eelkõige mänguasjades sisalduva võivatest keemilistest ainetest. Samal ajal peaksid nõuetele vastavad mänguasjad saama siseturul vabalt liikuda ilma lisatingimusteta.
- (3) Direktiivi 2009/48/EÜ hindamisel jõudis komisjon järeldusele, et direktiiv on asjakohane ja laste kaitsmisel üldiselt tõhus. Siiski tuvastati ka mitu puudust, mis on ilmnenud direktiivi praktilise kohaldamise käigus pärast selle vastuvõtmist 2009. aastal. Hindamise käigus tehti eelkõige kindlaks teatavad puudused, mis on seotud mänguasjades sisalduvatest kahjulikest kemikaalidest tulenevate ohtudega. Hindamisel jõuti ka järeldusele, et liidu turul on endiselt palju nõuetele mittevastavaid ja ohtlikke mänguasju.
- (4) Kestlikkust toetavas kemikaalistrateegias²⁴ kutsuti üles tugevdama tarbijate kaitset kõige kahjulikumate kemikaalide eest ja laiendama üldist lähenemisviisi kahjulikele kemikaalidele (üldiste ennetavate keeldude alusel), et tagada tarbijate, haavatavate elanikkonnarühmade ja keskkonna ühtsem kaitse. Eelkõige võetakse strateegias kohustus tugevdada direktiivi 2009/48/EÜ seoses kaitsega kõige kahjulikumatest

²² ELT C ..., ..., lk ...

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta (ELT L 170, 30.6.2009, lk 1).

²⁴ COM(2020) 667 final.

kemikaalidest ja võimalikust kemikaalide kombineeritud mõjust tulenevate ohtude eest.

- (5) Õigusnormid, milles sätestatakse mänguasjadele esitatavad nõuded, eelkõige olulised nõuded ja vastavushindamismenetlused, peavad olema kogu liidus ühetaoliselt kohaldatavad ega tohi jätta liikmesriikidele võimalust neid erinevalt rakendada, mistõttu tuleks direktiiv 2009/48/EÜ asendada määrusega.
- (6) Mänguasjade suhtes kehtib ka määrus (EL) 2023/988²⁵ üldise tooteohutuse kohta, mida kohaldatakse täiendavalt küsimustes, mis ei kuulu tarbekaupu käsitlevate konkreetsete valdkondlike õigusaktide kohaldamisalasse. Eelkõige kohaldatakse mänguasjade suhtes ka selle III peatüki 2. jagu ja IV peatükki seoses veebimüügiga, VI peatükki, milles käsitletakse kiirhoiatussüsteemi „Safety Gate“ ja ohtlikest toodetest teatamise portaali ettevõtjatele, ning VIII peatükki, milles käsitletakse õigust teabele ja õiguskaitsevahendile. Seetõttu ei sisalda käesolev määrus erisätteid kaug- ja veebimüügi, ettevõtjatepoolse õnnetustest teatamise ning teabe- ja õiguskaitsevahendite kasutamise õiguse kohta, vaid sellega pigem nõutakse, et ettevõtjad, kes esitavad teavet mänguasjade ohutuse küsimustes, teavitaksid asutusi ja tarbijaid määruses (EL) 2023/988 sätestatud korras.
- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 765/2008²⁶ on sätestatud vastavushindamisasutuste akrediteerimise eeskirjad ja CE-vastavusmärgise kasutamise üldpõhimõtted. Kõnealust määrust tuleks kohaldada mänguasjade suhtes, tagamaks, et liidus vabalt liikuvad mänguasjad vastavad nõuetele, mis tagavad inimeste ja eelkõige laste tervise ja ohutuse kõrgetasemelise kaitse.
- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 768/2008/EÜ²⁷ on sätestatud ühised põhimõtted ja erisätted, mis on ette nähtud kohaldamiseks kõigi tooteid käsitlevate valdkondlike õigusaktide suhtes, et tagada ühtne alus kõnealuste õigusaktide jaoks. Seepärast tuleks käesolev määrus koostada võimalikult suures ulatuses kooskõlas nende ühiste põhimõtete ja erisätetega.
- (9) Käesolevas määruses tuleks sätestada olulised nõuded mänguasjadele, et tagada laste tervise ja ohutuse kõrgetasemeline kaitse mänguasjadega mängimisel ning mänguasjade vaba liikumine liidus. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta ettevaatuspõhimõtet.
- (10) Et teha käesoleva määruse kohaldamine tootjate ja riigi ametiasutuste jaoks lihtsamaks, tuleks selgelt kindlaks määrata selle kohaldamisala. Seda tuleks kohaldada kõigile toodetele, mis on konstrueeritud või ette nähtud mängimiseks alla 14-aastastele lastele. Toodet võib käsitada mänguasjana ka siis, kui see ei ole mõeldud üksnes mängimiseks ja kui sellel on muid lisafunktsioone. See, kas tootega saab mängida, oleneb tootja ette nähtud kasutusviisist või toote mõistlikult eeldatavast kasutusviisist lapsevanemate või järelevaatajate hulgas. Samal ajal tuleb jätta määruse kohaldamisalast välja teatavad mänguasjad, mis ei ole mõeldud koduseks

²⁵ EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

kasutamiseks, nagu näiteks avalike mänguväljakute seadmed või avalikus kasutuses olevad automaatmasinad või muud sisepõlemis- või aurumootoriga varustatud mänguasjad, kuna selliste mänguasjadega võib kaasneda laste tervisele ja ohutusele oht, mida käesolevas määruses ei käsitleta. Lisaks tuleks esitada loetelu toodetest, mida võidakse segi ajada mänguasjadega, kuid mida ei käsitata mänguasjadena käesoleva määruse tähenduses.

- (11) Käesolevat määrust tuleks kohaldada mänguasjade suhtes, mis on liidu turule laskmise ajal turul uued, st uued mänguasjad, mille on valmistanud liidus asuv tootja, või kolmandast riigist imporditud uued või kasutatud mänguasjad. Muude kasutatud toodete ohutust reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/988²⁸.
- (12) Laste ja teiste isikute piisava kaitse tagamiseks tuleks käesolevat määrust kohaldada mänguasjade kõigi tarneviiside suhtes, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020²⁹ artiklis 6 osutatud kaugmüügi suhtes.
- (13) Mänguasjade olulised ohutusnõuded peaksid tagama kaitse kõigi mänguasjadest kasutajate ja kolmandate isikute tervisele ja ohutusele tulenevate asjakohaste ohtude eest. Eriohutusnõuded peaksid hõlmama füüsikalisi ja mehaanilisi omadusi, süttivust, keemilisi ja elektrilisi omadusi, hügieeni ja radioaktiivsust, et tagada laste ohutuse piisav kaitse nende konkreetsete ohtude eest. Kuna võib olemas olla või võidakse edaspidi välja töötada mänguasju, millega kaasnevaid ohtusid konkreetset ohutusnõuded ei hõlma, on vaja säilitada üldine ohutusnõue, et tagada laste kaitse selliste mänguasjade puhul. Mänguasja ohutus tuleks kindlaks määrata kavandatud kasutuse alusel, aga ka võimaliku eeldatava kasutuse alusel, arvestades sellega, et lapsed ei oska olla nii ettevaatlikud kui tavaline keskmine täiskasvanu. Üldised ohutusnõuded ja eriohutusnõuded peaksid koos moodustama mänguasjade olulised ohutusnõuded.
- (14) Digitehnoloogia kasutamine on tekitanud uusi mänguasjadega seotud ohte. Raadiomänguasjad peavad vastama eraelu puutumatuse kaitse olulistele nõuetele ning internetiühendusega mänguasjade jaoks tuleb kehtestada küberturvalisust tagavad ja pettusevastase kaitse meetmed vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2014/53/EL³⁰. Mänguasjad, milles kasutatakse tehisintellekti, peavad vastama määrusele (EL) [...] [väljaannete talitus: lisada selle määruse järjekorranumber, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid]³¹. Seetõttu ei tohiks kehtestada eriohutusnõudeid seoses küberturvalisuse, isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse või muude ohtudega, mis tulenevad tehisintellekti kasutamisest mänguasjades. Laste tervise kaitsmine ei peaks siiski üksnes tagama haiguse või

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/988, milles käsitletakse üldist tooteohutust ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1025/2012 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/1828 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/95/EÜ ja nõukogu direktiiv 87/357/EMÜ (ELT L 135, 23.5.2023, lk 1).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

³¹ Väljaannete talitus: lisada teksti määruse number ning joonealusesse märkusesse kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

vigastuste ärahoidmist ning digitehnoloogia kasutamisega võib kaasneda laste jaoks ohte, mis ulatuvad kehalisest tervisest kaugemale. Et tagada laste kaitse mis tahes ohu eest, mis tuleneb digitehnoloogia kasutamisest mänguasjades, peaks üldine ohutusnõue tagama laste psühholoogilise ja vaimse tervise ning heaolu ja kognitiivse arengu.

- (15) Mänguasjad peaksid vastama füüsilistele ja mehaanilistele nõuetele, mis hoiavad ära mänguasjadega mängivate laste füüsilise vigastamise ning nendega ei tohiks kaasneda lämbumis- või lämmatamisohu. Selleks et kaitsta lapsi kuulmiskahjustuse ohu eest, tuleks kehtestada nii mänguasjade tekitatud impulssmüra kui ka pikaajalise müra maksimummäärad. Mänguasjade või nende osade ja pakendite suhtes, mille puhul võib põhjendatult eeldada, et need puutuvad kokku toiduga või mille koostisosad võivad tavapärastes või eeldatavates kasutustingimustes eralduda toitu, kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1935/2004³². Lisaks on asjakohane sätestada eriohutuspõhised, mis hõlmaksid toidu sees olevatest mänguasjadest tulenevaid võimalikke konkreetseid ohte, kuna toidu ja mänguasja ühendamine võib tekitada lämbumisohtu, mis erineb ainult mänguasjaga kaasnevatest ohtudest ja mida seetõttu ükski liidu tasandi erimeede ei hõlma. Samuti peaksid mänguasjad tagama piisava kaitse süttivuse või elektriliste omadustega seotud ohtude eest, eelkõige hoidma ära põletused või elektrilöögid. Lisaks peaksid mänguasjad vastama teatavatele hügieeninõuetele, et vältida mikrobioloogilisi ohte või muid nakkus- või saastumisohte.
- (16) Kemikaalid, mis on liigitatud kantserogeenseks, mutageenseks või reproduktiivtoksiliseks ning kemikaalid, mis mõjutavad endokriinsüsteemi, hingamissüsteemi või mis on toksilised mõnele konkreetsele organile, on lastele eriti kahjulikud ja neid tuleks mänguasjade puhul eraldi käsitleda. Arvestades endokriinsüsteemi olulist rolli inimese arengus, võib endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalidega varajasel kokkupuutel kriitilisel perioodil, näiteks varases lapsepõlves, olla kahjulik mõju isegi väga väikeste annuste puhul ja see võib mõjutada tervist hilisemas eluetapis. Hingamiselundite sensibilisaatorid võivad põhjustada lapsega astma sagenemist ja neurotoksilised ained on eriti kahjulikud laste arenevale ajule, mis on toksiliste kahjustuste suhtes oma olemuselt tundlikum kui täiskasvanute aju. Lapsed peaksid olema piisavalt kaitstud ka allergeenide ja teatavate metallide eest. Direktiivis 2009/48/EÜ sätestatud nõudeid kemikaalidele tuleb ajakohastada ja karmistada. Mänguasjad peavad vastama üldistele kemikaale käsitlevatele õigusaktidele, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006. Et tagada laste kui haavatava tarbijarühma ja muude isikute täiendav kaitse, tuleks kõnealust õigusraamistikku täiendada mänguasjades ohtlike kemikaalide üldiste kasutamiskeeldudega, mis hõlmavad teatavaid ohtlikke kemikaale, mis on sellisena klassifitseeritud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1272/2008³³. Neid üldisi keelde tuleks kohaldada kantserogeensete, mutageensete või reproduktiivtoksiliste ainete, endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide, hingamiselundite sensibilisaatorite ja konkreetseid organeid kahjustavate ainete suhtes

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1935/2004 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMÜ (ELT L 338, 13.11.2004, lk 4).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

kohe, kui need ained on määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt ohtlikeks klassifitseeritud³⁴. Mänguasjade ohutuse tagamiseks tuleks keelatud ainete järgi lubada ainult juhul, kui see on nõuetekohaste tootmisprotsesside puhul tehnoloogiliselt paratamatu ning tingimusel, et mänguasi on ohutu.

- (17) Paindlikkuse tagamiseks, kui laste ohutuse tagamise nõudeid ei ole rikutud ja kui see on vajalik teatavate mänguasjade turul kättesaadavaks tegemiseks, tuleks lubada erandeid kemikaalide mänguasjades sisaldumise üldisest keelust. Üldisest keelust tehtavad erandid, mis lubavad kasutada keelatud aineid, peaksid olema üldkohaldatavad ja neid peaks olema võimalik teha ainult siis, kui asjaomase aine kasutamist peetakse lastele ohutuks, kui ainel puuduvad majanduslikult tasuvad alternatiivid ja kui aine kasutamine tarbekaupades ei ole määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohaselt keelatud. Mänguasjades sisalduva aine ohutust peaksid hindama Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) asjaomased teaduskomiteed, et tagada ühtsus ja ressursside tõhus kasutamine keemiliste ainete hindamisel liidus.
- (18) Ettevõtjatele, tööstusliitudele või muudele huvitatud isikutele tuleks anda võimalus esitada Euroopa Kemikaaliametile hindamistaotlus teatava aine kohta, mille suhtes kehtib üldine kasutuskeeld. ECHA peaks koostama ja tegema kättesaadavaks hindamistaotluste esitamise vormi ja vahendi. Lisaks peaks ECHA läbipaistvuse ja prognoositavuse huvides koostama neid hindamistaotlusi käsitlevad tehnilised ja teaduslikud suunised.
- (19) Tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee on pidanud nikli kasutamist mänguasjade roostevabast terasest ja elektrivoolu edastavates osades ohutuks ning seda tuleks lubada. Mänguasjades tuleks lubada muid aineid, mis on vajalikud elektrivoolu edastamiseks, et teha kättesaadavaks elektrilised mänguasjad, kui sellised ained on mänguasjaga mängivale lapsele täiesti kättesaamatud ja seega ei kujuta endast ohtu.
- (20) Kuna patareisid reguleeritakse määrusega (EL) [...] [väljaannete talitus: lisada patareisid ja patareijäätmeid käsitleva määruse järjekorranumber],³⁵ ei tohiks mänguasjades kasutatavate patareide suhtes kohaldada mänguasjades sisalduvatele keemilistele ainetele esitatavaid nõudeid. Mänguasjad, mis sisaldavad patareisid, peaksid siiski olema konstrueeritud nii, et lastel oleks raske patareidele ligi pääseda.
- (21) Teatavate keemiliste ainete kehtivad piirnормid ja vastavad katsemeetodid on osutunud sobivaks laste kaitsmisel nende ainete puhul ning need tuleks säilitada. Et kohaneda uute teadusandmetega, tuleks komisjonile anda volitused need piirnормid vajaduse korral läbi vaadata. Arseeni, kaadmiumi, kroomi (VI), plii, elavhõbeda ja orgaaniliste tinaühendite puhul, mis on eriti mürgised ja mida ei tohiks seetõttu ettekavatsetult mänguasjades kasutada, tuleks piirnормid sätestada poole võrra madalamana kui asjaomase teaduskomitee kriteeriumide alusel ohutuks peetav tase, tagamaks, et mänguasjas esinevad neist ainult headele tootmistavadele vastavad jäljed.

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

³⁵ Väljaannete talitus: lisada teksti määruse number ning joonealusesse märkusesse kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

- (22) Direktiiv 2009/48/EÜ sisaldab piirnorme teatavate ainete sisaldusele mänguasjades, mis on mõeldud alla 36 kuu vanustele lastele või mis on ette nähtud suhu panemiseks. On ilmnenu, et need ained kujutavad endast ohtu ka vanematele lastele, kuna nad võivad samamoodi niisuguste kemikaalidega nahakontakti või sissehingamise teel kokku puutuda. Need piirnormid peaksid seega kehtima kõigi mänguasjade suhtes. Pärast bisfenool A sisalduse piirnormide vastuvõtmist direktiivis 2009/48/EÜ on saadud uusi teaduslikke andmeid. Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) hindas 2023. aasta aprillis uuesti bisfenool A toiduga kokkupuutest tulenevaid ohte rahvatervisele ja jõudis järeldusele, et kokkupuude bisfenool A-ga tekitab terviseprobleeme igas vanuses tarbijatele. EFSA on kehtestanud bisfenool A uue lubatava päevadoosi, mis on eelmisest oluliselt väiksem. Neid teaduslikke tõendeid silmas pidades peaks bisfenool A kuuluma mänguasjades sisalduvate kantserogeensete, mutageensete või reproduktiivtoksiliste ainete üldise kasutamise keelu alla.
- (23) Et tagada uute teadusandmete korral piisav kaitse konkreetsete keemiliste ainete eest, tuleks komisjoni volitada vastu võtma delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse konkreetset piirnormid iga mänguasjades kasutatava keemilise aine kohta. Kui see on põhjendatud mänguasjade puhul, millega võib kaasneda suurem kokkupuude ainega, tuleks kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestada konkreetset piirnormid alla 36 kuu vanustele lastele mõeldud mänguasjade puhul ja muude mänguasjade puhul, mis on mõeldud suhu panemiseks, võttes arvesse määruses (EÜ) nr 1935/2004 sätestatud nõudeid ning erinevusi mänguasjade ja selliste materjalide vahel, mis puutuvad kokku toiduga, või selliste toodete vahel, millest võib toiduga kokkupuutuva materjalina kasutamise tõttu tuleneda oht suukaudse kokkupuute tõttu. Mänguasjades sisalduvad lõhnaained kujutavad endast konkreetset ohtu inimestervisele. Seetõttu tuleks kehtestada lõhnaainete mänguasjades kasutamise ja lõhnaainete märgistamise erinormid. Komisjonile tuleks anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte nende õigusnormide muutmiseks, et võimaldada kohandamist tehnika ja teaduse arenguga.
- (24) Kui mänguasjaga kaasnevaid ohte ei ole võimalik täielikult kõrvaldada toote konstruktsiooniga, tuleks jääkriski ennetada laste järelevaatajatele suunatud tootealases teabes esitatavate hoiatuste abil, võttes arvesse järelevaatajate suutlikkust võtta vajalikke ettevaatusabinõusid.
- (25) Et vältida hoiatuste kuritarvitamist kohaldatavatest ohutusnõuetest möödahiilimiseks, ei tohiks lubada teatavat liiki mänguasjade jaoks ettenähtud hoiatuste kasutamist, kui need on vastuolus mänguasja kavandatud kasutusega. Kindlustamaks, et järelevaatajad on teadlikud mänguasjaga seotud ohtudest, on vaja tagada, et hoiatused oleksid loetavad ja nähtavad.
- (26) Ettevõtjad peaksid mänguasju turule lastes või neid seal kättesaadavaks tehes käituma vastutustundlikult ja täielikus kooskõlas asjaomaste õiguslike nõuetega.
- (27) Lastetervise ja ohutuse kõrgetasemelise kaitse ja ausa konkurentsi tagamiseks siseturul peaksid ettevõtjad vastutama mänguasjade vastavuse eest käesolevale määrusele vastavalt oma rollile tarneahelas.
- (28) Kuna mõningaid ülesandeid saab täita ainult tootja, siis on vajalik teha selget vahet tootja ning turustusahela edasiste ettevõtjate kohustuste vahel. Samuti tuleb teha selget vahet importija ja levitaja kohustuste vahel, sest importija toob mänguasju liidu turule kolmandatest riikidest. Importija peaks tagama kõnealuste mänguasjade vastavuse kohaldatavatele liidu nõuetele.

- (29) Et hõlbustada teabevahetust ettevõtjate, turujärelevalveasutuste ja tarbijate või muude lõppkasutajate vahel, peaksid tootjad ja importijad esitama lisaks postiaadressile ka veebisaidi ja e-posti aadressi või muu digitaalse kontakti.
- (30) Toote konstrueerimise ja tootmisprotsessiga üksikasjalikult kursis olev tootja vastutab mänguasja vastavuse eest käesoleva määruse nõuetele ning ta on kõige sobivam mänguasjade täielikku vastavushindamismenetlust korraldama. Seega peaks vastavushindamine jääma ainult tootja kohustuseks.
- (31) Selleks et hõlbustada tootjatel täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, tuleks neil lubada määrata volitatud esindaja, kes täidab nende nimel konkreetseid ülesandeid. Peale selle on kohustuste selge ja proportsionaalse jagunemise tagamiseks tootja ja volitatud esindaja vahel vaja kehtestada loetelu ülesannetest, mida tootjal peaks olema lubatud volitatud esindajale usaldada. Lisaks, kui väljaspool liitu asuv tootja määrab volitatud esindaja, peaksid esindaja volitused hõlmama määruse (EL) 2019/1020 artiklis 4 sätestatud ülesandeid, et tagada käesoleva määruse täidetavus ja järgimine.
- (32) Tarne- ja turustamisahelas osalevad ettevõtjad peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, tagamaks, et normaalsete ja mõistlikult ettenähtavate kasutamistingimuste korral ei ohusta mänguasjad, mida nad turule lasevad, laste ohutust ega tervist ja et nad teevad turul kättesaadavaks ainult asjakohaste liidu õigusaktidega vastavuses olevaid mänguasju.
- (33) Tuleb tagada, et kolmandatest riikidest liidu turule toodavad mänguasjad vastaksid kõigile kohaldatavatele liidu nõuetele ja eelkõige, et tootjad oleksid nende mänguasjade puhul korraldanud nõuetekohase vastavushindamismenetluse. Seepärast peaksid importijad tagama, et nende poolt turule lastavad mänguasjad vastavad kohaldatavatele nõuetele, et vastavushindamismenetlused on ellu viidud ning et tootemärgistus ja tootjate koostatud dokumentatsioon on pädevatele turujärelevalveasutustele kontrollimiseks kättesaadavad.
- (34) Mänguasja turule laskmisel peaksid importijad märkima mänguasjale oma nime ja kontaktaadressi. Tuleks ette näha erandid juhtudeks, kui mänguasja suurus või laad sellist märkimist ei võimalda, sealhulgas juhtudeks, kui importijad peaksid avama pakendi, et lisada tootele oma nimi ja aadress. Sellisel juhul tuleks nimi ja aadress märkida pakendile või saatedokumendile.
- (35) Kui levitaja teeb mänguasja turul kättesaadavaks pärast seda, kui tootja või importija on mänguasja turule lasknud, peaks ta hoolikalt tegutsema, tagamaks, et mänguasja käitlemine tema poolt ei mõjuta negatiivselt mänguasja vastavust käesolevale määrusele.
- (36) Levitajad ja importijad on turuga lähedalt seotud ja nad tuleks seepärast kaasata riigi pädevate asutuste täidetavatesse turujärelevalve ülesannetesse ning neilt tuleks nõuda, et nad osaleksid aktiivselt sellistes ülesannetes ja esitaksid kõnealustele asutustele kogu vajaliku teabe asjaomase mänguasja kohta.
- (37) Ettevõtjat, kes laseb mänguasja turule oma nime või kaubamärgi all või muudab mänguasja selliselt, et see võib mõjutada mänguasja vastavust määruses sätestatud kehtivatele nõuetele, tuleks käsitada tootjana ja talle peaksid laienema tootja kohustused.
- (38) Mänguasja jälgitavuse tagamine kogu turustusahelas aitab lihtsustada ja tõhustada turujärelevalvet. Tõhus jälgimise süsteem lihtsustab turujärelevalveasutuste tööd

nõuetele mittevastava mänguasja turul kättesaadavaks tegemise eest vastutava ettevõtja tuvastamisel.

- (39) Selleks et lihtsustada käesoleva määruse nõuetele vastavuse hindamist, on vaja ette näha nõuetele vastavuse eeldamine nende mänguasjade puhul, mis vastavad harmoneeritud standarditele, mis on vastu võetud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1025/2012³⁶ ja avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (40) Asjakohaste harmoneeritud standardite puudumisel peaks komisjonil olema õigus võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse käesoleva määruse oluliste nõuete ühtsed kirjeldused, tingimusel et ta võtab seda tehes igakülselt arvesse standardiorganisatsioonide rolli ja ülesandeid ning et seda kasutatakse erandliku varulahendusena, et tootjal oleks kergem täita oma kohustust järgida olulisi nõudeid, kui standardimisprotsess on takistatud või kui asjakohaste harmoneeritud standardite kehtestamine viibib.
- (41) CE-vastavusmargis näitab mänguasja vastavust nõuetele ja on üldisemas mõttes kogu vastavushindamismenetluse nähtav tulem. CE-vastavusmargise kasutamist reguleerivad üldpõhimõtted on sätestatud määruses (EÜ) nr 765/2008. Käesolevas määruses tuleks sätestada CE-vastavusmargise mänguasjale kinnitamise erinormid. Need õigusnormid peaksid tagama CE-vastavusmargise piisava nähtavuse, mis oleks abiks mänguasjade turujärelevalve korraldamisel.
- (42) Tootjad peaksid koostama tootepassi, et anda teavet mänguasjade vastavuse kohta käesolevale määrusele ning muudele mänguasjade suhtes kohaldatavatele liidu õigusaktidele. Tootepass peaks asendama direktiivis 2009/48/EÜ ette nähtud ELi vastavusdeklaratsiooni ja sisaldama elemente, mis on vajalikud, et hinnata mänguasja vastavust kohaldatavatele nõuetele ja harmoneeritud standarditele või muudele kirjeldustele. Et hõlbustada turujärelevalveasutustel mänguasjade kontrollimist ning võimaldada tarneahelas osalejatele ja tarbijatele juurdepääsu teabele mänguasja kohta, tuleks tootepassi käsitlev teave esitada digitaalselt ja vahetult juurdepääsetaval viisil andmekandjal, mis on kinnitatud mänguasjale, selle pakendile või kaasasolevatele dokumentidele. Turujärelevalveasutustel, tolliasutustel, ettevõtjatel ja tarbijatel peaks olema andmekandja kaudu vahetu juurdepääs teabele mänguasja kohta.
- (43) Et vältida kõigi asjaosaliste, sealhulgas tootjate, turujärelevalveasutuste ja tolliasutuste poolt digiteerimisse tehtavate investeeringute dubleerimist, tuleks juhul, kui muudes liidu õigusaktides nõutakse mänguasjade jaoks tootepassi, koostada ühtne tootepass, mis sisaldab käesoleva määruse ja muude liidu õigusaktidega nõutavat teavet. Lisaks peaks tootepass olema täielikult koostalitlusvõimeline muude liidu õigusaktidega nõutud tootepassiga.
- (44) Eelkõige on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) [.../...] [väljaannete talitus: lisada kestlike toodete ökodisaini määruse järjekorranumber]³⁷ sätestatud ka

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

³⁷ Väljaannete talitus: lisada teksti selle määruse number, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/125/EÜ, ning lisada joonealusesse märkusesse kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

tootepassile esitatavad nõuded ja tehnilised kirjeldused, komisjoni keskregistri loomine, kus säilitatakse tootepassi andmeid, ja selle registri ühendamine tolli IT-süsteemidega. Kõnealuse määruse kohaldamisalasse võiks keskpikas perspektiivis kuuluda mänguasjad ja seega nõutaks mänguasjade puhul digitaalse tootepassi olemasolu. Seetõttu peaks tulevikus olema võimalik lisada tootepassi täpsemat teavet, eelkõige keskkonnahoidlikkusega seotud teavet, nagu toote keskkonnajalajalg, ringlussevõtu seisukohast kasulik teave, teatava materjali ringlussevõetud materjali sisaldus, teave tarneahela kohta ja muu sarnane teave. Käesoleva määruse alusel loodud mänguasjade tootepass peaks seega vastama samadele nõuetele ja tehnilistele elementidele, mis on sätestatud määruses (EL) [...] [väljaannete talitus: lisada kestlike toodete ökodisaini määruse järjekorranumber], sealhulgas tootepassi otspunktide ja andmeedastuse tehniliste, semantiliste ja korralduslike aspektide poolest.

- (45) Kuna tootepass peaks asendama ELi vastavusdeklaratsiooni, on väga oluline selgitada, et mänguasja tootepassi koostamisega ja CE-vastavusmärgise kinnitamisega tootele kinnitab tootja, et mänguasja vastab käesoleva määruse nõuetele ja et tootja võtab täieliku vastutuse selle eest.
- (46) Kui muu teave kui tootepassi jaoks nõutavad andmed esitatakse digitaalselt, tuleb selgitada, et eri liiki teave tuleb esitada eraldi ja üksteisest selgelt eristatuna, kuid samal andmekandjal. See hõlbustab turujärelevalveasutuste tööd, kuid annab ka tarbijatele selguse, mis liiki teave on neile digitaalsel kujul kättesaadav.
- (47) Mänguasjade suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2019/1020 VII peatükki, millega kehtestatakse liidu turule sisenevate toodete kontrollimise eeskirjad. Kontrollimise eest vastutavad asutused, kelleks on peaaegu kõigis liikmesriikides tolliasutused, peavad tooteid kontrollima riskianalüüsi alusel, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013³⁸ artiklites 46 ja 47, selle rakendusaktides ja vastavates suunistes. Seepärast ei muudeta käesoleva määrusega mingil viisil määruse (EL) 2019/1020 VII peatükki ega viisi, kuidas liidu turule tulevate toodete kontrollimise eest vastutavad asutused enda tegevust korraldavad ja oma ülesandeid täidavad.
- (48) Peale määruse (EL) 2019/1020 VII peatükiga kehtestatud kontrolliraamistikule tuginemise peaks tolliasutustel olema võimalik automaatselt kontrollida, kas käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatel imporditud mänguasjadel on tootepass, et tugevdada kontrolli liidu välispiiridel ning vältida nõuetele mittevastavate mänguasjade toomist liidu turule.
- (49) Kui kolmandatest riikidest pärit mänguasjad suunatakse vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile, peaks ettevõtja esitama tollile viite kõnealuste mänguasjade tootepassile. See viide tootepassile peaks vastama toote kordumatule tunnuskoodele, mis on salvestatud määruse (EL) [...] [väljaannete talitus: lisada kestlike toodete ökodisaini määruse järjekorranumber] artikli 12 alusel komisjoni loodud tootepassiregistris (edaspidi „register“). Tolliasutused peaksid automaatselt kontrollima kõnealuse mänguasja kohta esitatud tootepassi, tagamaks, et vabasse ringlusse lubatakse ainult sellised mänguasjad, millel on kehtiv viide registrisse kantud toote kordumatule tunnuskoodele. Automaatse kontrolli tegemiseks tuleks kasutada

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (uuesti sõnastatud) (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

[kestlike toodete ökodisaini määruse (EL) .../...] artiklis 13 sätestatud registri ja tolli IT-süsteemide vahelist ühendamist.

- (50) Kui registris hoitakse peale toote kordumatu tunnuskoodi ja ettevõtja kordumatu tunnuskoodi muud teavet, peaks komisjon olema volitatud võtma vastu delegeeritud õigusakte, mis lubavad tollil kontrollida kõnealuse lisateabe ja ettevõtja poolt tollile kättesaadavaks tehtud teabe ühtsust, et tagada vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile suunatud mänguasjade vastavus käesolevale määrusele.
- (51) Tootepassis sisalduv teave võimaldab tollil tõhustada ja hõlbustada riskijuhtimist ning paremini suunata liidu välispiiridel tehtavaid kontrolle. Seepärast peaks tollil olema võimalik saada ja kasutada tootepassis ja registris sisalduvat teavet oma ülesannete täitmiseks vastavalt liidu õigusaktidele, sealhulgas riskijuhtimiseks vastavalt määrusele (EL) nr 952/2013.
- (52) On asjakohane ette näha, et *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatakse teade, milles on märgitud kuupäev, mil võetakse kasutusele ühendus registri ja määruse (EL) [...] [väljaannete talitus: lisada kestlike toodete ökodisaini määruse järjekorranumber] artiklis 13 osutatud ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteemi vahel, et hõlbustada üldsuse juurdepääsu kõnealusele teabele.
- (53) Kui toll kontrollib automaatselt liidu turule tulevate mänguasjade tootepassi viidet, ei tohiks see asendada ega muuta turujärelevalveasutuste kohustusi, vaid see üksnes täiendab liidu turule tulevate toodete kontrollimise üldist raamistikku. Mänguasjade suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada määrust (EL) 2019/1020, tagamaks, et turujärelevalveasutused kontrollivad tootepassides sisalduvat teavet, kontrollivad turul olevaid mänguasju vastavalt nimetatud määrusele ning juhul kui liidu välispiiridel kontrolli tegema määratud asutused peatavad mänguasjade vabasse ringlusse lubamise, teevad määruse (EL) 2019/1020 VII peatüki kohaselt kindlaks mänguasjade nõuetele vastavuse ja neist johtuvad ohud.
- (54) Lapsed puutuvad iga päev kokku paljude eri allikatest pärit kemikaalidega. On tehtud märkimisväärsed edusamme, et täita mõned lüngad teadmistes nende kemikaalide kombineeritud mõju kohta. Kemikaalide ohutust hinnatakse siiski tavaliselt üksikute ainete ja mõnel juhul tahtlikult konkreetseks kasutuseks valmistatud segude hindamisega. Selleks et tagada laste võimalikult kõrgetasemeline kaitse, tuleks kõige kahjulikumate ainete kasutamine mänguasjades üldiselt keelata, kindlustamaks, et mänguasjadega mängides ei puutu lapsed nendega kokku. Mänguasjades sisalduvate kemikaalide konkreetsete piirnormide puhul tuleks arvesse võtta eri allikatest tulenevat kombineeritud kokkupuudet sama keemilise ainega. Peale selle tuleks tootjatelt nõuda, et nad analüüsiksid erinevaid ohte, mida mänguasji võib põhjustada, ja hindaksid võimalikku kokkupuudet selliste ohtudega, ning et nad arvestaksid mänguasjas sisalduvate kemikaalide teadaolevat kumulatiivset või sünergilist mõju, et tagada mitme kemikaaliga samaaegse kokkupuute ohu arvessevõtmine. Lisaks peavad mänguasjad vastama üldistele kemikaale käsitlevatele õigusaktidele, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006; käesoleva määrusega ei muudeta keemiliste ainete või segude ohutuse hindamise kohustust, mida võidakse kohaldada kooskõlas nimetatud määrusega.
- (55) Tootjad peaksid koostama tehnilise dokumentatsiooni, milles kirjeldatakse mänguasjade kõiki asjakohaseid aspekte, sealhulgas ohutushinnangut kõigi ohtude kohta, mida mänguasji võib põhjustada, ja seda, kuidas neid on käsitletud, et võimaldada turujärelevalveasutustel oma ülesandeid tõhusalt täita. Tootja peaks olema

kohustatud tegema kõnealuse tehnilise dokumentatsiooni taotluse korral kättesaadavaks riiklikele ametiasutustele või teada antud asutustele asjakohase vastavushindamismenetluse raames.

- (56) Tagamaks, et mänguasjad vastavad olulistele nõuetele, on vaja kehtestada asjakohased vastavushindamismenetlused, mida tootja peab järgima. Tootmise sisekontroll, mis põhineb tootja vastutusel vastavushindamise eest, toimib hästi, kui tootja on korraldanud selle vastavalt harmoneeritud standarditele, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, või ühtsetele kirjeldustele, mis hõlmavad kõiki mänguasja ohutusnõuded. Juhul kui harmoneeritud standardid või ühtsed kirjeldused puuduvad, tuleks mänguasja esitada kolmandale isikule kontrollimiseks, milleks on käesoleval juhul ELi tüübihindamine. Sama peaks kehtima ka sel juhul, kui üks või mitu sellist standardit on *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud piiranguga, või kui tootja ei ole standardeid või ühtseid kirjeldusi järginud täielikult või on neid järginud osaliselt. Tootja peaks esitama mänguasja ELi tüübihindamisele, kui ta leiab, et mänguasja laadi, disaini, konstruktsiooni või otstarbe tõttu on vaja kolmanda isiku poolset kontrolli.
- (57) Kuna on oluline tagada, et kogu liidus toimiksid mänguasjade vastavushindamist elluviivad asutused ühetaoliselt kõrgel tasemel ja täidaksid oma ülesandeid samal tasemel ning ausa konkurentsi tingimustes, tuleks kehtestada nõuded vastavushindamisasutustele, kes soovivad, et neist antaks teada vastavushindamisteenuste osutajatena käesoleva määruse tähenduses.
- (58) Kui vastavushindamisasutus tõendab vastavust harmoneeritud standardites ette nähtud kriteeriumidele, siis tuleks eeldada, et ta vastab käesolevas määruuses sätestatud asjaomastele nõuetele.
- (59) Käesolevas määruuses esitatud süsteemi peaks täiendama määrusega (EÜ) nr 765/2008 ette nähtud akrediteerimissüsteem. Akrediteerimine on vastavushindamisasutuse pädevuse kontrollimise põhiline vahend, mida tuleks kasutada teavitamise eesmärgil. Eelkõige määrusega (EÜ) nr 765/2008 ette nähtud läbipaistev akrediteerimine, millega tagatakse vastavussertifikaatide vajalik usaldusväärsus, peaks olema ainus vahend, millega tõendada vastavushindamisasutuste tehnilist pädevust.
- (60) Vastavushindamisasutused kasutavad mõne vastavushindamisega seotud toimingute tegemiseks sageli alltöövõtjaid või tütarettvõtjaid. Turule lastavate mänguasjade ettenähtud tasemel kaitse tagamiseks on oluline, et vastavushindamisse kaasatud alltöövõtjad ja tütarettvõtjad vastaksid vastavushindamise ülesannete täitmisel samadele nõuetele kui teada antud asutused. Seepärast on oluline, et nende asutuste pädevuse ja tegevuse hindamine, kellest kavatakse teada anda, ning juba teada antud asutuste järelevalve hõlmaks ka alltöövõtjate ja tütarettvõtjate tehtavaid toiminguid. Eelkõige tuleks vältida tütarettvõtjate ja alltöövõtjate liigset kasutamist viisil, mis seaks kahtluse alla teada antud asutuse pädevuse või selle järelevalvetegevuse.
- (61) Mänguasjade vastavushindamise kvaliteedi ühtlase taseme tagamiseks ei piisa ainult nende nõuete ühtlustamisest, mida peavad täitma vastavushindamisasutused, kes soovivad, et neist teada antaks, vaid samal ajal tuleb kehtestada ka nõuded, mida peavad täitma teavitavad asutused ja muud asutused, kes on kaasatud teada antud asutuste hindamisse, neist teada andmise ja nende üle järele valvamisse.
- (62) Kuna teada antud asutused võivad oma teenuseid pakkuda kogu liidus, peaksid teised liikmesriigid ja komisjon saama võimaluse esitada teada antud asutuse kohta

vastuväiteid. Seega on oluline näha ette ajavahemik, mille jooksul saaks lahendada kõik võimalikud vastavushindamisasutuste pädevust puudutavad kahtlused või probleemid, enne kui nad alustavad tegevust teada antud asutustena. Komisjon peaks rakendusaktidega nõudma teavitavalt liikmesriigilt vajalike parandusmeetmete võtmist teada antud asutuse suhtes, kui see ei vasta teadaandmise aluseks olevatele nõuetele.

- (63) Konkurentsivõime tagamiseks on oluline, et teada antud asutused korraldaksid vastavushindamismenetluse ilma ettevõtjaid liigselt koormamata. Samal põhjusel ja ettevõtjate võrdse kohtlemise tagamiseks tuleb vastavushindamismenetluste tehnilisel kohaldamisel olla järjekindel. Seda on kõige paremini võimalik saavutada teada antud asutuste vahelise otstarbeka koordineerimise ja koostööga. Selline koordineerimine ja koostöö peaks olema kooskõlas liidu konkurentsinoormidega.
- (64) Üks oluline vahend liidu õiguse asjakohase ja ühetaolise kohaldamise tagamiseks on turujärelevalve. Määruses (EL) 2019/1020 on sätestatud selliste toodete, sealhulgas mänguasjade turujärelevalve raamistik, mille suhtes kohaldatakse liidu ühtlustamisõigusakte. Kuna käesoleva määrusega asendatakse direktiiv 2009/48/EÜ, kohaldatakse mänguasjade suhtes endiselt määruses (EL) 2019/1020 sätestatud turujärelevalve ja liidu turule sisenevate toodete kontrollimise eeskirju, sealhulgas kõnealuse määruse artiklis 4 sätestatud erinõuet, mille kohaselt võib mänguasju turule lasta üksnes juhul, kui selles artiklis sätestatud ülesannete eest vastutab liidus asuv ettevõtja. Seetõttu peaksid liikmesriigid korraldama ja tegema mänguasjade turujärelevalvet vastavalt kõnealusele määrusele.
- (65) Direktiivis 2009/48/EÜ on sätestatud kaitsemeetmete menetlus, mis võimaldab komisjonil ja teistel liikmesriikidel kontrollida liikmesriigis nõuetele mittevastavaks tunnistatud mänguasjade suhtes võetud meetme põhjendatust. Kõnealune menetlus tagab, et huvitatud isikuid teavitatakse meetmetest, mida kavatakse võtta seoses inimeste tervist või ohutust ohustavate mänguasjadega, ning et kõik liidu turul tegutsevad turujärelevalveasutused tegelevad selliste mänguasjadega järjepidevalt. Seega tuleks see menetlus säilitada.
- (66) Kui liikmesriigid ja komisjon nõustuvad liikmesriigi võetud meetme põhjendustega, siis ei oleks komisjoni sekkumine enam vajalik. Kui sellise meetme kohta esitatakse vastuväiteid, peaks komisjon rakendusaktidega kindlaks määrama, kas mänguasja suhtes kohaldatav riiklik meede on põhjendatud.
- (67) Direktiivi 2009/48/EÜ rakendamisel saadud kogemused on näidanud, et turul kättesaadavad uued mänguasjad, mis turule laskmisel vastasid kohaldatavatele eriohutuspõhjustele, on teataval juhtudel osutunud lastele ohtlikuks ega vasta seetõttu üldistele ohutuspõhjustele. Tuleks ette näha sätted, millega tagatakse, et turujärelevalveasutused saavad võtta meetmeid lapsi ohustavate mänguasjade suhtes, isegi kui need vastavad eriohutuspõhjustele. Komisjon peaks rakendusaktidega kindlaks määrama, kas riiklik meede on põhjendatud, kui liikmesriik leiab, et nõuetele vastav mänguasi on ohtlik laste või muude isikute tervisele ja ohutusele.
- (68) Selleks et võtta arvesse tehnika ja teaduse arengut või uusi teaduslikke tõendeid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et muuta käesolevat määrust, kohandades mänguasjadele kinnitatavaid eriohutusnõudeid, võttes vastu erinõuded keemiliste ainete sisalduse kohta mänguasjades ja tehes erandeid, et lisada mänguasjades lubatud konkreetsed kasutusviisid ainete puhul, mille suhtes kehtib üldine kasutuskeeld.

- (69) Selleks et võtta arvesse tehnika ja teaduse arengut ja turujärelevalveasutuste ning laste ja nende järelevalvatajate digivalmidust, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et muuta käesolevat määrust seoses tootepassi kantava teabe ja tootepassiregistrisse kantava teabega.
- (70) Et hõlbustada tolliasutuste tööd seoses mänguasjade ja nende vastavusega käesolevas määruses sätestatud nõuetele, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, määra kindlaks tolliasutuste poolt kontrollitavas registris hoitavad lisaandmed, ning muuta käesoleva määruse kohaselt tollikontrolliks kasutatavate kaubakoodide ja tootekirjelduste loetelu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa alusel³⁹.
- (71) Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise korral käesoleva määruse alusel on eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need konsultatsioonid korraldataks kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega⁴⁰. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide koostamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (72) Käesoleva määruse ühetaoliste rakendamistingimuste tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused mänguasjade tootepassi üksikasjalike tehniliste nõuete kehtestamiseks ning määrata kindlaks, kas konkreetset toodet või tooterühma tuleks käsitleda mänguasjana käesoleva määruse tähenduses. Erandjuhtudel, kui see on vajalik, et käsitleda uusi tekkivaid riske, mida eriohutuse nõuded asjakohaselt ei käsitle, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse erimeetmed turul kättesaadavaks tehtud mänguasjade või teatud liiki mänguasjade suhtes, mis on lastele ohtlikud. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁴¹.
- (73) Liikmesriigid peaksid kehtestama karistused käesoleva määruse rikkumise eest. Need karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (74) Et anda mänguasjade tootjatele ja muudele ettevõtjatele piisavalt aega käesoleva määrusega kehtestatavate nõuetega kohaneda, tuleb kehtestada üleminekuperiood, mille jooksul võib turule lasta mänguasju, mis vastavad direktiivi 2009/48/EÜ sätetele. Lisaks tuleks piirata ajavahemikku, mille jooksul pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva võib kõnealuse direktiivi kohaselt juba turule lastud mänguasju endiselt turul kättesaadavaks teha.
- (75) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt tagada mänguasjade kõrgetasemeline ohutus, et kindlustada laste tervis ja ohutus, ning samal ajal siseturu toimimine, ei

³⁹ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (ELT L 256, 7.9.1987, lk 1).

⁴⁰ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning selle ulatuse ja mõju tõttu saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas määruses sätestatakse mänguasjade ohutusnõuded, millega tagatakse laste ja muude isikute tervise ja ohutuse kõrgetasemeline kaitse, ning mänguasjade vaba liikumise kord liidus.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse toodetele, mis on konstrueeritud või ette nähtud mängimiseks üksnes või muu hulgas alla 14-aastastele lastele (edaspidi „mänguasjad“).

Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse toodet alla 14-aastastele lastele või mõnele muule konkreetsele alla 14-aastaste laste rühmale mängimiseks ettenähtud tootena, kui lapsevanem või järelevalvaja võib selle toote funktsioonide, mõõtmete ja omaduste põhjal põhjendatult eeldada, et see on mõeldud kasutamiseks asjaomase vanuserühma lastele.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata I lisas loetletud toodete suhtes.

3. Komisjonile antakse õigus võtta vastu rakendusakte, millega määratakse kindlaks, kas konkreetsed tooted või tootekategooriad vastavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele ja kas neid seega saab või ei saa käsitada mänguasjadena käesoleva määruse tähenduses. Asjaomased rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „turul kättesaadavaks tegemine“ – mänguasja tasu eest või tasuta tarnimine liidu turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks;
- (2) „turule laskmine“ – mänguasja esmakordne liidu turul kättesaadavaks tegemine;

- (3) „tootja“ – mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes valmistab mänuasja või kes laseb mänuasja konstrueerida või valmistada ja kes turustab seda mänuasja oma nime või kaubamärgi all;
- (4) „volitatud esindaja“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes on saanud tootjalt kirjaliku volituse tegutseda tema nimel seoses kindlaksmääratud ülesannetega;
- (5) „importija“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes laseb kolmandast riigist pärit mänuasja liidu turule;
- (6) „levitaja“ – mis tahes turustusahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud tootja või importija, kes teeb mänuasja turul kättesaadavaks;
- (7) „ekspediitorteenuse osutaja“ – ekspediitorteenuse osutaja määruse (EL) 2019/1020 artikli 2 punktis 11 määratletud tähenduses;
- (8) „ettevõtja“ – tootja, volitatud esindaja, importija, levitaja ja ekspediitorteenuse osutaja;
- (9) „internetipõhine kauplemiskoht“ – määruse (EL) 2023/988 artikli 3 punktis 14 määratletud internetipõhine kauplemiskoht;
- (10) „harmoneeritud standard“ – määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 2 punktis 1 määratletud harmoneeritud standard;
- (11) „liidu ühtlustamisõigusaktid“ – määruse (EL) 2019/1020 I lisas loetletud liidu õigusaktid ja muud liidu õigusaktid, millega ühtlustatakse nende toodete turustamise tingimusi, mille suhtes nimetatud määrust kohaldatakse;
- (12) „CE-vastavusmärgis“ – märgis, millega tootja kinnitab, et mänuasi vastab märgise tootele kinnitamist käsitlevate liidu ühtlustamisõigusaktide alusel kohaldatavatele nõuetele;
- (13) „mänuasjamudel“ – järgmistele tingimustele vastavate mänuasjade rühm:
- (a) need on ühe ja sama tootja vastutusel;
 - (b) neil on sama konstruktsioon ja samad tehnilised omadused;
 - (c) need on valmistatud samu materjale ja tootmisprotsesse kasutades;
 - (d) need on määratletud tüübinumbri või muu märgiga, mis võimaldab neid identifitseerida rühmana;
- (14) „andmekandja“ – lineaarne vöötkood, kahemõõtmeline sümbol või muu automaatse tuvastamise ja andmete kogumise vorming, mida saab lugeda seadme abil;
- (15) „toote kordumatu tunnuscode“ – kordumatu märgijada, mis võimaldab tuvastada mänuasja ja anda veebilingi tootepassile;
- (16) „ettevõtja kordumatu tunnuscode“ – kordumatu märgijada, mis võimaldab tuvastada mänuasjade väärtusahelas osalejad;
- (17) „vabasse ringlusse lubamine“ – määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 201 sätestatud tolliprotseduur;
- (18) „tolliasutused“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 1 määratletud tolliasutused;

- (19) „ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteem“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2399 artiklis 4 osutatud süsteem⁴²;
- (20) „vastavushindamine“ – hindamisprotsess, mille käigus hinnatakse, kas mänguasjaga seotud olulised nõuded on täidetud;
- (21) „vastavushindamisasutus“ – asutus, kus tehakse vastavushindamistoiminguid, nagu kalibreerimine, katsetamine, sertifitseerimine ja kontrollimine;
- (22) „akrediteerimine“ – akrediteerimine, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 10;
- (23) „riiklik akrediteerimisasutus“ – määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 11 määratletud riiklik akrediteerimisasutus;
- (24) „ohu“ – kahjustuse võimalik põhjustaja;
- (25) „risk“ – kahjustusi põhjustava ohu esinemise tõenäosuse ja kahjustuse raskusastme koosmõju [käesoleva määruse eestikeelses versioonis kasutatakse selle termini asemel pigem sobivamat terminit „ohu“];
- (26) „toote tagasinõudmine“ – mis tahes meede, mille eesmärk on nõuda turult tagasi mänguasi, mis on seal juba lõpptarbijale kättesaadavaks tehtud;
- (27) „turult kõrvaldamine“ – mis tahes meede, mille eesmärk on hoida ära tarneahelas oleva mänguasja turul kättesaadavaks tegemine;
- (28) „turujärelevalveasutus“ – määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 4 määratletud turujärelevalveasutus;
- (29) „funktsionaalne mänguasi“ – mänguasi, mis toimib ja mida kasutatakse samamoodi kui täiskasvanuile ettenähtud toodet või seadet, tegemist võib olla toote ja seadme vähendatud mudeliga;
- (30) „veemänguasi“ – mänguasi, mis on ette nähtud kasutamiseks madalas vees ning mis võib last vee peal kanda või toetada;
- (31) „tegevusmänguasi“ – kodus kasutamiseks ettenähtud mänguasi, mille tugikonstruktsioon jääb tegevuse käigus liikumatuks ja mis on mõeldud ronimiseks, hüppamiseks, kiikumiseks, liuglemiseks, kiigutamiseks, keerutamiseks, roomamiseks või pugumiseks, või nende tegevuste mis tahes koos tegemiseks;
- (32) „keemiline mänguasi“ – mänguasi, mis on mõeldud keemiliste ainete ja segude vahetuks käsitlemiseks;
- (33) „haistmismeelt arendav lauamäng“ – mänguasi, mille eesmärk on aidata lapsel õppida ära tundma erinevaid lõhnu;
- (34) „kosmeetikakomplekt“ – mänguasi, mille eesmärk on aidata lapsel õppida valmistama selliseid kosmeetikatooteid nagu lõhnad, seebid, kreemid, šampoonid, palsamid, vannivahud, hambapastad ning ka huulelâiked, huulepulgad ja muud jumestustooted;

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. novembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2399, millega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja muudetakse määrust (EL) nr 952/2013 (ELT L 317, 9.12.2022, lk 1).

- (35) „maitsmismeelt arendav mäng“ – mänguasi, mille eesmärk on võimaldada lastel valmistada maiustusi või toite, kasutades toidu koostisaineid, sealhulgas vedelikud, pulbrid ja lõhnaained;
- (36) „probleemne aine“ – [kestlike toodete ökodisaini] määruse (EL) [.../...] artikli 2 punktis 28 määratletud probleemne aine.

Artikkel 4

Vaba liikumine

1. Liikmesriigid ei takista tervise ja ohutuse või muude käesolevas määruses käsitletud aspektidega seotud põhjustel käesoleva määruse nõuetele vastavate mänguasjade turul kättesaadavaks tegemist.
 2. Liikmesriigid ei takista käesolevale määrusele mittevastavate mänguasjade näitamist messidel, näitustel ja esitlustel ega muudel samalaadsetel üritustel, tingimusel et nähtaval sildil on selgelt esile toodud, et mänguasi ei vasta käesolevale määrusele ega ole turul kättesaadav enne, kui see on viidud nõuetega vastavusse.
- Messide, näituste ja esitluste ajal võtavad ettevõtjad inimeste kaitse tagamiseks asjakohaseid meetmeid.

Artikkel 5

Tootenõuded

1. Mänguasjad lastakse turule ainult siis, kui need vastavad olulistele ohutusnõuetele, mis hõlmavad lõikes 2 sätestatud ohutusnõuet („üldine ohutusnõue“) ja II lisas sätestatud ohutusnõudeid („eriohutusnõuded“).
 2. Mänguasjad ei tohi ohustada kasutajate või kolmandate isikute ohutust või tervist, sealhulgas laste psühholoogilist ja vaimset tervist, heaolu ja kognitiivset arengut, kui neid kasutatakse ette nähtud või eeldataval viisil, pidades silmas laste käitumist.
- Esimeses lõigus osutatud ohu hindamisel võetakse arvesse kasutajate ja vajaduse korral järelvaatajate suutlikkust. Kui mänguasi on mõeldud kasutamiseks alla 36 kuu vanustele lastele või muudele kindlaksmääratud vanuserühmadele, võetakse arvesse sellesse konkreetsesse vanuserühma kuuluvate kasutajate suutlikkust.
3. Turule lastud mänguasjad vastavad olulistele ohutusnõuetele kogu nende eeldatava kasutusaja jooksul.

Artikkel 6

Hoiatused

1. Kui see on mänguasjade ohutu kasutamise tagamiseks vajalik, peavad need olema varustatud üldise hoiatusega, milles on täpsustatud asjakohased kasutajatele seatud piirangud. Kasutajale seatud piirangute puhul märgitakse vähemalt kasutaja minimaalne või maksimaalne vanus ning vajaduse korral kasutajalt nõutav suutlikkus, kasutaja minimaalne või maksimaalne kaal ja vajadus tagada, et mänguasja kasutatakse ainult täiskasvanu järelevalve all.
2. Järgmist liiki mänguasjadel peavad olema hoiatused vastavalt III lisas iga liigi jaoks sätestatud eeskirjadele:
 - (a) mänguasjad, mis ei ole mõeldud kasutamiseks alla 36 kuu vanustele lastele;

- (b) tegevusmänguasjad;
- (c) funktsionaalsed mänguasjad;
- (d) keemilised mänguasjad;
- (e) uisud, rulluisud, rulad, tõukerattad ja mängujalgrattad;
- (f) veemänguasjad;
- (g) toidus sisalduvad mänguasjad;
- (h) kaitsemaskide ja -kiiivrite imitatsioonid;
- (i) mänguasjad, mis on ette nähtud paelte, nõõride, kummipaelte või rihmade abil riputamiseks üle hälli, võrevoodi või lapsevankri;
- (j) lõhnaainete pakend haistmismeelt arendavates lauamängudes, kosmeetikakomplektides ja maitsmismeelt arendavates mängudes.

Mänguasjal ei pea olema ühte või mitut III lisas sätestatud hoiatust, kui selline hoiatus on vastuolus mänguasja kavandatud kasutusega vastavalt selle funktsioonile, mõõtmetele ja laadile.

3. Tootja lisab hoiatuse selgesti nähtava, kergesti loetava ja hõlpsasti arusaadavana mänguasjale, etiketile või pakendile ning vajaduse korral ka mänguasja kasutusjuhendisse. Ilma pakendita müüdavate väikeste mänguasjade puhul peab hoiatus olema kinnitatud mänguasjale.

Hoiatus peab olema tarbijale enne ostu sooritamist selgelt nähtav, sh ka juhul, kui ostetakse kaugmüügi teel. Hoiatused peavad olema piisavalt suured, et tagada nende nähtavus.

4. Märgised ja kasutusjuhendid peavad juhtima laste või järelevaatajate tähelepanu mänguasjade kasutamisega kaasnevatele laste tervist ja ohutust ähvardavatele ohtudele ja riskidele ning selliste ohtude ja riskide vältimise viisidele.

II PEATÜKK

ETTEVÕTJATE KOHUSTUSED

Artikkel 7

Tootja kohustused

1. Tootjad tagavad mänguasjade turule laskmisel, et need on konstrueeritud ja valmistatud vastavalt olulistele ohutusnõuetele.
2. Enne mänguasja turule laskmist koostab tootja nõutava tehnilise dokumentatsiooni vastavalt artiklile 23 ja teostab või laseb teostada artikli 22 kohase vastavushindamismenetluse.

Kui esimeses lõigus osutatud menetlusega on tõendatud mänguasja vastavus käesolevas määruses sätestatud asjakohastele nõuetele, peavad tootjad enne mänguasja turule laskmist tegema järgmist:

- (a) koostama mänguasja tootepassi vastavalt artiklile 17;

- (b) kinnitama mänguasjale või mänguasja külge kinnitatud etiketile andmekandja vastavalt artikli 17 lõikele 5;
 - (c) kinnitama tootele CE-vastavusmärgise vastavalt artikli 16 lõikele 1;
 - (d) laadima artikli 19 lõikes 1 osutatud tootepassiregistrisse üles mänguasja kordumatu tunnuskoodi ja ettevõtja kordumatu tunnuskoodi ning mis tahes muu lisateabe, mis on kindlaks määratud artikli 46 lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga.
3. Tootja hoiab tehnilist dokumentatsiooni ja tootepassi alles kümme aastat pärast nimetatud dokumentides või tootepassis märgitud mänguasja turule laskmist.
 4. Tootja tagab, et on kehtestatud kord, millega tagatakse, et seeriatoodanguna toodetavad mänguasjad vastavad ka edaspidi käesolevale määrusele. Nõuetekohaselt võetakse arvesse muudatusi mänguasjade konstruktsioonis või omadustes ning muudatusi artiklis 13 osutatud harmoneeritud standardites või artiklis 14 osutatud ühtsetes kirjeldustes, mille alusel mänguasja vastavus deklareeritakse või mille alusel selle vastavust kontrollitakse.

Kui tootja peab mänguasjaga kaasnevate ohtude tõttu ning tarbijate tervise ja ohutuse kaitsmiseks seda vajalikuks, teeb tootja turustatud mänguasjade pistelist kontrolli.
 5. Tootja tagab, et mänguasjad kannavad tüübi-, partii-, seeria- või mudelinumbrit või muud märget, mis võimaldab neid identifitseerida, või kui see ei ole mänguasja suuruse või laadi tõttu võimalik, tagab tootja, et nõutud teave on esitatud pakendil või mänguasjaga kaasas olevas dokumendis.
 6. Tootja märgib mänguasjale või, kui see ei ole võimalik, selle pakendile või mänguasjaga kaasas olevasse dokumenti oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ning posti- ja elektronposti aadressi, mille kaudu temaga saab ühendust võtta. Tootja märgib ühtse kontaktpunkti, mille kaudu saab temaga ühendust võtta.
 7. Tootja tagab, et mänguasjaga on kaasas juhend ja ohutusalaane teave asjaomase liikmesriigi kindlaks määratud keeles või keeltes, mis on tarbijatele ja teistele lõppkasutajatele kergesti arusaadav(ad). Nii juhend kui ka teave peab olema selge, arusaadav ja loetav.
 8. Tootja, kes arvab või kel on põhjust arvata, et mänguasi, mille ta on turule lasknud, ei vasta käesolevale määrusele, võtab mänguasja vastavusse viimiseks viivitamata vajalikke parandusmeetmeid, kõrvaldab selle turult või nõuab selle tagasi.

Kui tootja arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasi on ohtlik, teavitab ta sellest viivitamata:
 - (a) määruse (EL) 2023/988 artiklis 26 osutatud ettevõtjatele mõeldud ohtlikest toodetest teatamise portaali kaudu nende liikmesriikide turujärelevalveasutusi, kus ta mänguasja kättesaadavaks tegi, esitades eelkõige andmed mis tahes mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta, ning
 - (b) tarbijaid ja muid lõppkasutajaid kooskõlas määruse (EL) 2023/988 artikliga 35 või 36 või mõlemaga.
 9. Tootja esitab riigi pädeva asutuse põhjendatud nõudmisel talle kogu mänguasja vastavust tõendava teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Kui kõnealune asutus seda taotleb, teeb tootja temaga koostööd

kõigis tema poolt turule lastud mänguasjadega kaasnevate ohtude kõrvaldamiseks võetavates meetmetes.

10. Tootja tagab, et muid asjaomases tarneahelas osalevaid ettevõtjaid, määruse (EL) 2019/1020 artikli 4 lõikes 1 osutatud ettevõtjat ja internetipõhiseid kauplemiskohti teavitatakse õigel ajal kõigist tema poolt tuvastatud mittevastavustest.
11. Tootja teeb avalikult kättesaadavaks telefoninumbri, e-posti aadressi, oma veebisaidi spetsiaalse rubriigi või muu sidekanali, mis võimaldab tarbijatel või muudel lõppkasutajatel esitada mänguasjade ohutusega seotud kaebusi ja teavitada tootjaid kõigist mänguasjadega seotud õnnetustest või ohutusprobleemidest. Seda tehes võtab tootja arvesse puuetega inimeste juurdepääsuvajadusi.
12. Tootja uurib lõikes 11 osutatud kaebusi ja teavet ning peab siseregistrit selliste kaebuste ja sellise teabe, samuti toodete tagasinõudmiste ja muude mänguasjade käesoleva määrusega vastavusse viimiseks võetud parandusmeetmete kohta.
13. Lõikes 12 osutatud siseregister sisaldab ainult neid isikuandmeid, mis on tootjale vajalikud kaebuse või lõikes 11 osutatud teabe uurimiseks. Neid andmeid säilitatakse ainult nii kaua, kui see on uurimise jaoks vajalik, ja igal juhul mitte kauem kui viis aastat pärast andmete sisestamist registrisse.

Artikkel 8

Volitatud esindajad

1. Tootja võib kirjaliku volitusega määrata volitatud esindaja.
2. Volitatud esindaja ülesannete hulka ei kuulu artikli 7 lõikes 1 sätestatud kohustused ja artikli 7 lõikes 2 osutatud tehnilise dokumentatsiooni koostamise kohustus.
3. Volitatud esindaja täidab ülesandeid tootjalt saadud volituste piires ja esitab volituse koopia nõudmise korral turujärelevalveasutusele. Volitus võimaldab volitatud esindajal teha vähemalt järgmist:
 - (a) hoida tehnilist dokumentatsiooni riiklikule järelevalveasutusele esitamiseks alles ja tagada, et tootepass on vastavalt artikli 17 lõikele 2 kättesaadav 10 aasta jooksul alates kõnealustes dokumentides märgitud mänguasja turulelaskmisest;
 - (b) esitada riigi pädeva asutuse põhjendatud taotluse korral kõnealusele asutusele kogu mänguasja vastavust tõendav teave ja dokumentatsioon;
 - (c) teha riigi pädevate asutuste taotluse korral nendega koostööd kõigis selle volitusega hõlmatud mänguasjadega kaasnevate ohtude kõrvaldamiseks võetavates meetmetes.
4. Kui tootja, kes ei ole asutatud liidus, määrab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud volitatud esindaja, peab kirjalik volitus hõlmama määruse (EL) 2019/1020 artikli 4 lõikes 3 sätestatud ülesandeid.

Artikkel 9

Importija kohustused

1. Importija laseb turule ainult käesoleva määruse nõuetele vastavaid mänguasju.

2. Enne mänguasja turule laskmist tagab importija, et:
- (a) tootja on teostanud asjakohase vastavushindamismenetluse ja koostanud artikli 7 lõikes 2 osutatud tehnilise dokumentatsiooni;
 - (b) mänguasjaga on kaasas juhendid ja ohutusala teave kooskõlas artikli 7 lõikega 7 asjaomase liikmesriigi kindlaksmääratud keeles või keeltes, mis on tarbijatele ja teistele lõppkasutajatele kergesti arusaadav(ad);
 - (c) tootja on koostanud mänguasja tootepassi vastavalt artikli 7 lõikele 2;
 - (d) mänguasjal on andmekandja vastavalt artikli 17 lõikele 5;
 - (e) tootepassis sisalduv asjakohane teave on kantud tootepassiregistrisse vastavalt artikli 19 lõikele 1;
 - (f) mänguasjal on CE-vastavusmärgis vastavalt artiklile 16;
 - (g) tootja on täitnud artikli 7 lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõuded.

Kui importija arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasi ei vasta olulistele ohutusnõuetele, ei lase ta mänguasja turule enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud.

Kui importija arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasi on ohtlik, teavitab ta sellest viivitamata:

- (a) tootjat;
 - (b) turujärelevalveasutusi määruse (EL) 2023/988 artiklis 26 osutatud ettevõtjatele mõeldud ohtlikest toodetest teatamise portaali kaudu;
 - (c) tarbijaid ja muid lõppkasutajaid kooskõlas määruse (EL) 2023/988 artikliga 35 või 36 või mõlemaga.
3. Importija märgib mänguasjale või, kui see ei ole võimalik, selle pakendile või mänguasjaga kaasas olevasse dokumenti oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ning posti- ja elektronposti aadressi, mille kaudu temaga saab ühendust võtta.
4. Importija tagab, et sel ajal, kui mänguasi on tema vastutusel, ei ohustaks selle ladustamise või transpordi tingimused mänguasja vastavust olulistele ohutusnõuetele.
5. Kui importija peab mänguasjaga kaasnevate riskide tõttu ja tarbijate tervise ja ohutuse kaitsmiseks seda vajalikuks, teeb ta turustatud mänguasjade pistelist kontrolli.
6. Kui importija arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasi, mille ta on turule lasknud, ei vasta asjaomastele liidu ühtlustamisõigusaktidele, võtab ta viivitamata vajalikud parandusmeetmed mänguasja vastavusse viimiseks, kõrvaldab selle turult või nõuab selle tagasi.
- Kui importija arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasi, mille ta on turule lasknud, ohustab tarbijate või muude lõppkasutajate tervist või ohutust, teatab ta sellest viivitamata nende liikmesriikide pädevatele asutustele, mille turul ta mänguasja kättesaadavaks tegi, esitades eelkõige andmed kõigi nõuetele mittevastavuste ja võetud parandusmeetmete kohta.
7. Importija hoiab 10 aasta jooksul pärast mänguasja turule laskmist turujärelevalveasutuste jaoks kättesaadavana mänguasja kordumatu tunnuskoodi ning

tagab, et artiklis 23 osutatud tehniline dokumentatsioon on turujärelevalveasutuste nõudmise korral neile kättesaadav.

8. Importija esitab riigi pädeva asutuse põhjendatud nõudmise korral talle kogu mänguasja vastavust tõendava teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Kui kõnealune asutus seda taotleb, teeb tootja temaga koostööd kõigis tema poolt turule lastud mänguasjadega kaasnevate ohtude kõrvaldamiseks võetavates meetmetes.
9. Importija kontrollib, kas tootja on teinud tarbijatele või muudele lõppkasutajatele avalikult kättesaadavaks artikli 7 lõikes 11 osutatud sidekanali, mis võimaldab neil esitada mänguasjade ohutusega seotud kaebusi ja teavitada kõigist mänguasjadega seotud õnnetustest või ohutusprobleemidest. Kui selline sidekanal puudub, peab importija selle looma, võttes arvesse puudega inimeste juurdepääsuvajadusi.
10. Importija uurib käesoleva artikli lõikes 9 osutatud kaebusi ja teavet, mille ta on saanud tootja või importijate endi poolt kättesaadavaks tehtud sidekanali kaudu ja mis puudutavad tema poolt turul kättesaadavaks tehtud mänguasju. Importija kannab need kaebused, samuti tagasinõudmised ja muud mänguasjade käesoleva määrusega vastavusse viimiseks võetud parandusmeetmed artikli 7 lõikes 12 osutatud registrisse või oma siseregistrisse.

Importija hoiab tootjat, levitajaid ning asjakohasel juhul internetipõhiseid kauplemiskohti tehtud uurimise ja selle tulemustega õigeaegselt kursis.
11. Lõikes 10 osutatud importijate siseregister sisaldab ainult neid isikuandmeid, mida importijal on kaebuse või lõikes 9 osutatud teabe uurimiseks tarvis. Neid andmeid säilitatakse ainult nii kaua, kui see on uurimise jaoks vajalik, ja igal juhul mitte kauem kui viis aastat pärast andmete sisestamist registrisse.

Artikkel 10

Levitaja kohustused

1. Mänguasja turul kättesaadavaks tehes järgib levitaja hoolikalt käesoleva määruse nõudeid.
2. Enne mänguasja turul kättesaadavaks tegemist kontrollib levitaja, kas on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) mänguasjaga on kaasas kasutusjuhendid ja ohutusteave keeles või keeltes, mis on kergesti arusaadavad selle liikmesriigi tarbijatele või muudele lõppkasutajatele, mille turul mänguasja kättesaadavaks tehakse;
 - (b) mänguasjal on andmekandja vastavalt artikli 17 lõikele 5 ja CE-vastavusmärgis vastavalt artiklile 16 ning
 - (c) tootja ja importija on täitnud vastavalt artikli 7 lõike 2 teises lõigus, artikli 7 lõigetes 5, 6 ja 11 ning artikli 9 lõikes 3 sätestatud nõuded.

Kui levitaja arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasja ei vasta olulistele ohutusnõuetele, siis ei tee ta mänguasja turul kättesaadavaks enne, kui see on nõuetele vastavusse viidud.

Kui levitaja arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasja on ohtlik, teavitab ta sellest viivitamata:

- (a) tootjat või importijat;

- (b) määruse (EL) 2023/988 artiklis 26 osutatud ettevõtjatele mõeldud ohtlikest toodetest teatamise portaali kaudu turujärelevalveasutusi;
 - (c) tarbijaid ja muid lõppkasutajaid kooskõlas määruse (EL) 2023/988 artikliga 35 või 36 või mõlemaga.
3. Levitaja tagab, et sel ajal, kui mänguasi on tema vastutusel, ei ohustaks selle ladustamise või transpordi tingimused selle vastavust olulistele ohutusnõuetele.
4. Kui levitaja arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasi, mille ta on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesolevale määrusele, tagab ta, et võetakse mänguasja nõuetega vastavusse viimiseks vajalikud parandusmeetmed, vajaduse korral see kõrvaldatakse või nõutakse tagasi.
- Kui levitaja arvab või tal on põhjust arvata, et mänguasi, mille ta on turul kättesaadavaks teinud, on ohtlik, teatab ta sellest viivitamata nende liikmesriikide turujärelevalveasutustele, mille turul ta mänguasja kättesaadavaks tegi, esitades eelkõige andmed nõuetele mittevastavuste ja mis tahes võetud parandusmeetmete kohta.
5. Levitaja esitab riigi pädeva asutuse põhjendatud nõudmise korral talle kogu mänguasja vastavust tõendava teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Ta teeb nimetatud asutusega tema nõudmise korral koostööd kõigis tema poolt turul kättesaadavaks tehtud mänguasjadega kaasnevate ohtude kõrvaldamiseks võetavates meetmetes.

Artikkel 11

Tootjate kohustuste kohaldamine importijate ja levitajate suhtes

Importijat või levitajat, kes laseb mänguasja turule oma nime või kaubamärgi all või muudab juba turule lastud mänguasja nii, et see võib mõjutada kohaldatavatele nõuetele vastavust, käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel tootjana ja tema suhtes kohaldatakse artikli 7 kohaseid tootja kohustusi.

Artikkel 12

Ettevõtjate identifitseerimine

1. Kui turujärelevalveasutus seda taotleb, siis esitavad ettevõtjad talle järgmiste isikute andmed:
- (a) ettevõtjad, kes on neid asjaomaste mänguasjadega varustanud;
 - (b) ettevõtjad, keda nad on asjaomaste mänguasjadega varustanud.
2. Ettevõtjad on võimelised esitama lõikes 1 osutatud teavet 10 aasta jooksul pärast mänguasja turule laskmist, kui tegemist on tootjaga, ja 10 aasta jooksul pärast neile mänguasja tarnimist, kui tegemist on teiste ettevõtjatega.

III PEATÜKK

MÄNGUASJADE VASTAVUS NÕUETELE

Artikkel 13

Vastavuse eeldamine

Kui mänguasi vastab harmoneeritud standarditele või nende osadele, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, peetakse seda mänguasja vastavaks I lisa sätetatud olulistele ohutusnõuetele, mida need standardid või nende osad käsitlevad.

Artikkel 14

Ühtsed kirjeldused

1. Kui mänguasi vastab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ühtsetele kirjeldustele või nende osadele, peetakse seda mänguasja vastavaks olulistele ohutusnõuetele, mida nimetatud ühtsed kirjeldused või nende osad hõlmavad.
2. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada oluliste ohutusnõuete ühtsed kirjeldused, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) puudub harmoneeritud standard, milles käsitletakс nõudeid, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, või standardis ei ole neid nõudeid piisavalt käsitletud;
 - (b) komisjon on määruse 1025/2012 artikli 10 lõike 1 kohaselt esitanud ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse koostada või vaadata läbi Euroopa standardid kõnealuste nõuete kohta ja täidetud on üks järgmistest tingimustest:
 - (1) ükski Euroopa standardiorganisatsioon, kellele taotlus oli adresseeritud, ei ole seda taotlust vastu võtnud;
 - (2) vähemalt üks Euroopa standardiorganisatsioon, kellele taotlus oli adresseeritud, on taotluse vastu võtnud, kuid taotletud Euroopa standardid:
 - (a) ei ole vastu võetud taotluses sätetatud tähtaja jooksul;
 - (b) ei ole taotlusega vastavuses või
 - (c) ei ole standardis neid nõudeid piisavalt käsitletud.
- Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Kui viited harmoneeritud standardile avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*, hindab komisjon, kas käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rakendusaktid, mis hõlmavad sama olulist ohutusnõuet, tuleb kehtetuks tunnistada või tuleb neid muuta.

Artikkel 15

CE-vastavusmärgise üldpõhimõtted

Turul kättesaadavaks tehtud mänguasjadel peab olema CE-vastavusmärgis.

CE-vastavusmargise suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.

Artikkel 16

CE-vastavusmargise kinnitamise nõuded ja tingimused

1. CE-vastavusmargis kantakse nähtaval, loetaval ja kustutamatul viisil mänguasjale, mänguasjale kinnitatud etiketile või mänguasja pakendile.

Erandina esimesest lõigust võib väikeste mänguasjade või väikestest osadest koosnevate mänguasjade CE-vastavusmargise esitada mänguasjaga kaasas oleval teabelehel.

Erandina esimesest lõigust, kui müügiletis või -riiulil väljapandud mänguasjade puhul ei ole tehniliselt võimalik kinnitada CE-vastavusmargist igale üksikule mänguasjale, kinnitatakse CE-vastavusmargis sellele letile või riiulile tingimusel, et müügiletti või -riiulit kasutati algselt mänguasjade pakendina.

Kui mänguasjale kinnitatud CE-vastavusmargis ei ole läbi pakendi nähtav, kinnitatakse see ka pakendile.
2. CE-vastavusmargis kinnitatakse mänguasjale enne selle turule laskmist.
3. Lisaks CE-vastavusmargisele on pakendil vajaduse korral vastavalt artiklile 6 piktogramm või muu hoiatus, mis viitab konkreetsele ohule või kasutusviisile.
4. Liikmesriigid tuginevad olemasolevatele mehhanismidele, et tagada CE-vastavusmargise kasutamise korra nõuetekohane rakendamine, ja võtavad margise vale kasutamise korral asjakohaseid meetmeid.

IV PEATÜKK **TOOTEPASS**

Artikkel 17

Tootepass

1. Enne mänguasja turule laskmist koostavad tootjad selle jaoks tootepassi. Tootepass peab vastama käesolevas artiklis ja artiklis 18 esitatud nõuetele.
2. Tootepass peab vastama järgmistele nõuetele:
 - (a) see vastab konkreetsele mänguasjamudelile;
 - (b) selles märgitakse, et mänguasja vastavus käesolevas määruses sätestatud nõuetele, eelkõige olulistele ohutusnõuetele on tõendatud;
 - (c) see sisaldab vähemalt VI lisa I osas esitatud teavet;
 - (d) see on ajakohastatud;
 - (e) see on kättesaadav keeles või keeltes, mida nõuab liikmesriik, mille turul mänguasid kättesaadavaks tehakse;
 - (f) see on kättesaadav tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele, turujärelevalveasutustele, tolliasutustele, teada antud asutustele, komisjonile ja teistele ettevõtjatele;

- (g) see on kättesaadav kümne aasta jooksul pärast mänguasja turule laskmist, seda ka tootepassi koostanud ettevõtja maksejõuetuse, likvideerimise või tegevuse lõpetamise korral liidus;
 - (h) see on kättesaadav andmekandjal;
 - (i) see vastab lõike 10 kohaselt sätestatud eri- ja tehnilistele nõuetele.
3. Lisaks lõikes 2 osutatud teabele võib tootepass sisaldada VI lisa II osas sätestatud teavet.
 4. Tootepassi koostamisega võtab tootja endale vastutuse mänguasja vastavuse eest käesolevale määrusele.
 5. Andmekandja peab olema füüsiliselt olemas mänguasjal või mänguasja külge kinnitatud etiketil vastavalt lõike 10 kohaselt vastu võetud rakendusaktile. Väikeste mänguasjade või väikestest osadest koosnevate mänguasjade puhul võib andmekandja kinnitada ka pakendile. See peab olema tarbijale enne ostmist ja turujärelevalveasutustele selgelt nähtav, sealhulgas juhul, kui mänguasi tehakse kättesaadavaks kaugmüügi teel.
 6. Kui muude liidu õigusaktidega on ette nähtud, et teave mänguasja kohta peab olema kättesaadav andmekandja kaudu, kasutatakse käesoleva määruse ja nende muude liidu õigusaktide kohaselt nõutava teabe esitamiseks sama andmekandjat.
 7. Kui mänguasjade suhtes kohaldatavate muude liidu õigusaktide kohaselt on nõutav tootepass, koostatakse mänguasjade jaoks ühtne tootepass, mis sisaldab käesolevas määruuses nõutud teavet ja mis tahes muud teavet, mida nõutakse tootepassi puhul nimetatud muude liidu õigusaktidega.
 8. Erandina lõike 2 punktist c, kui määruse (EL) [...] [väljaannete talitus: lisada kestlike toodete ökodisaini määruse number] artikli 4 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga on kehtestatud teavitamisnõuded seoses mänguasjades sisalduvate probleemsete ainetega, ei ole käesoleva määruse VI lisa I osa punktis k osutatud teave enam nõutav.
 9. Ettevõtjad võivad peale lõigetes 6 ja 7 osutatud teabe teha muu teabe kättesaadavaks lõikes 5 osutatud andmekandja kaudu. Sellisel juhul eraldatakse see teave selgelt käesoleva määruse ja vajaduse korral muude liidu õigusaktide alusel nõutavast teabest.
 10. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega määratakse kindlaks mänguasjade tootepassiga seotud eri- ja tehnilised nõuded. Need nõuded hõlmavad eelkõige järgmist:
 - (a) kasutatavate andmekandjate liigid;
 - (b) andmekandja paigutus ja asukoht;
 - (c) passi tehnilised elemendid, mille puhul kasutatakse kindlaksmääratud Euroopa või rahvusvahelisi standardeid;
 - (d) osalejad, kes võivad tootepassi teavet lisada või seda ajakohastada (sealhulgas vajaduse korral koostada uue tootepassi), sealhulgas tootjad, teada antud asutused, riigi pädevad asutused ja komisjon või nende nimel tegutsevad organisatsioonid, ning teabe liigid, mida nad võivad esitada või ajakohastada.

Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 50 lõikes 3 sätestatud korra kohaselt.

Artikkel 18

Tootepassi tehniline ülesehitus ja toimimine

1. Tootepassid on muude liidu õigusaktidega nõutavate tootepassidega otspunktside ja andmeedastuse tehniliste, semantiliste ja korralduslike aspektide poolest täielikult koostalitlusvõimelised.
2. Kogu tootepassis sisalduv teave peab põhinema koostalitlusvõimelises vormingus välja töötatud avatud standarditel ning olema masinloetav, struktureeritud ja otsingu abil leitav.
3. Tarbijatel või muudel lõppkasutajatel, ettevõtjatel ja muudel asjaosalistel on tootepassile tasuta juurdepääs.
4. Tootepassis sisalduvaid andmeid säilitab tootepassi koostamise eest vastutav ettevõtja või teevad seda tema nimel tegutsema volitatud ettevõtjad.
5. Kui tootepassis sisalduvaid andmeid säilitab või töötleb muul viisil ettevõtja, kes on volitatud tegutsema mänguasja turule laskvate ettevõtjate nimel, ei tohi see ettevõtja selliseid andmeid tervikuna või osaliselt müüa, taaskasutada ega töödelda rohkem, kui on vaja asjaomaste säilitamis- või töötlemisteenuste osutamiseks.
6. Ettevõtjad ei tohi jälgida, analüüsida ega kasutada kasutusteavet muul eesmärgil kui see, mis on tingimata vajalik tootepassis sisalduva teabe esitamiseks veebis.

Artikkel 19

Tootepassiregister

1. Enne mänguasja turule laskmist laadivad ettevõtjad määruse (EL) [...] [väljaannete talitus: lisada kestlike toodete ökodisaini määruse järjekorranumber] artikli 12 lõike 1 kohaselt loodud registrisse (edaspidi „register“) üles selle mänguasja kordumatu tunnuskoodi ja ettevõtja kordumatu tunnuskoodi.
2. Komisjonil, turujärelevalveasutustel ja tolliasutustel on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks juurdepääs lõikes 1 osutatud registris säilitatavale teabele.

Artikkel 20

Tootepassiga seotud tollikontroll

1. Liidu turule sisenevate mänguasjade suhtes kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud kontrolle ja muid meetmeid.
2. Määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 15 määratletud deklarandid lisavad iga mänguasja vabasse ringlusse lubamise tollideklaratsiooni toote kordumatu tunnuskoodi.
3. Tolliasutused kontrollivad, kas deklarandi poolt käesoleva artikli lõike 2 kohaselt esitatud toote kordumatu tunnuskoode vastab artikli 19 lõike 1 kohaselt registrisse kantud toote kordumatule tunnuskoodele.
4. Peale käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kontrollimise kontrollivad tolliasutused, kas deklarantide poolt tollile kättesaadavaks tehtud teave on kooskõlas registris säilitatava ja artikli 46 lõikes 3 osutatud delegeeritud õigusaktis loetletud teabega.
5. Käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 osutatud kontrollid toimuvad elektrooniliselt ja automaatselt, kasutades artikli 19 lõikes 1 osutatud registri ja [määruse (EL) .../...

[väljaannete talitus: lisada kestlike toodete ökodisaini määruse järjekorranumber] artiklis 13] osutatud ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteemi vahelist ühendust.

6. Käesoleva artikli lõikeid 3, 4 ja 5 kohaldatakse alates päevast, mil registri ja [määruse (EL) .../... [väljaannete talitus: lisada kestlike toodete ökodisaini määruse järjekorranumber] artiklis 13] osutatud ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteemi vaheline ühendus hakkab toimima.

Komisjon avaldab sellekohase teate *Euroopa Liidu Teatajas*, märkides ära ühenduse toimima hakkamise kuupäeva.

7. Toll võib võtta ja kasutada tootepassis ja registris sisalduvat teavet mänguasjade kohta oma ülesannete täitmiseks vastavalt liidu õigusaktidele, sealhulgas riskijuhtimiseks kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artiklitega 46 ja 47.
8. Käesolevas artiklis sätestatud kontrollid ja muud meetmed tehakse VII lisas loetletud kaubakoodide ja tootekirjelduste alusel.
9. Käesolevas artiklis sätestatud kontrollid ja meetmed ei mõjuta toodete vabasse ringlusse lubamist reguleerivate muude liidu õigusaktide, sealhulgas määruse (EL) nr 952/2013 artiklite 46, 47 ja 134 kohaldamist ega määruse (EL) 2019/1020 VII peatükis osutatud kontrolle.

V PEATÜKK

VASTAVUSHINDAMINE

Artikkel 21

Ohutuse hindamine

1. Selleks et tõendada mänguasja vastavust olulistele ohutusnõuetele, hindavad tootjad enne mänguasja turule laskmist selle ohutust, analüüsides mänguasjaga kaasnevaid võimalikke ohte ning hinnates nende ohtude avaldumise tõenäosust.
2. Ohutuse hindamine hõlmab eelkõige järgmist:
 - (a) kõik keemilised, füüsikalised, mehaanilised, elektrilised ohud ning süttivuse, hügieeni ja radioaktiivsusega seotud ohud ning nende ohtude avaldumise tõenäosus;
 - (b) seoses keemiliste ohtudega võetakse arvesse võimalikku kokkupuudet üksikute kemikaalidega ja kõiki teadaolevaid täiendavaid ohte, mis tulenevad kombineeritud kokkupuutest mänguasjas esinevate erinevate kemikaalidega, arvestades määruses (EÜ) nr 1907/2006 sätestatud kohustusi ja käesolevas määruses sätestatud tingimusi;
 - (c) ajakohastamine, kui asjakohane lisateave on kättesaadav.

Ohutusele antud hinnang lisatakse artiklis 23 osutatud tehnilisele dokumentatsioonile.

Artikkel 22

Vastavushindamismenetlus

1. Tootja kasutab lõigetes 2 ja 3 osutatud vastavushindamismenetlust.
2. Kui tootja on kohaldanud harmoneeritud standardeid, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, või ühtseid kirjeldusi, mis hõlmavad kõiki mänguasja suhtes kehtivaid asjaomaseid ohutusnõudeid, kasutab tootja IV lisa I osas sätestatud tootmise sisekontrolli menetlust.
3. Järgmistel juhtudel kasutab tootja IV lisa II osas sätestatud ELi tüübihindamismenetlust kooskõlas sama lisa III osas sätestatud tüübivastavuse hindamise menetlusega:
 - (a) kui puuduvad harmoneeritud standardid, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, või ühtsed kirjeldused, mis hõlmavad kõiki asjaomase mänguasja suhtes kehtestatud ohutusnõudeid;
 - (b) kui punktis a osutatud harmoneeritud standardid või ühtsed kirjeldused on olemas, kuid tootja ei ole neid kohaldanud või on neid kohaldanud ainult osaliselt;
 - (c) kui punktis a osutatud harmoneeritud standardid või mõni neist on avaldatud piiranguga;
 - (d) kui tootja on seisukohal, et mänguasja laadi, disaini, konstruktsiooni või otstarbe tõttu peab toote vastavust kontrollima kolmas isik.
4. IV lisa II osa punkti 6 kohaselt väljastatud ELi tüübihindamissertifikaat vaadatakse läbi kohe kui vaja, eriti juhul kui muudetakse tootmisprotsessi, mänguasja valmistamiseks kasutatavat toorainet või koostisosi, ja igal juhul iga viie aasta järel.

Artikkel 23

Tehniline dokumentatsioon

1. Tehnilises dokumentatsioonis esitatakse eelkõige andmed selle kohta, milliseid vahendeid kasutas tootja, et tagada mänguasjade vastavus olulistele ohutusnõuetele. Eeskätt esitatakse selles V lisa loetletud dokumendid.
2. Tehniline dokumentatsioon koostatakse ühes liidu ametlikus keeles.
3. Liikmesriigi turujärelevalveasutuse põhjendatud taotluse alusel esitab tootja talle tehnilise dokumentatsiooni asjakohaste osade tõlke liikmesriigi ametlikku keelde.

Kui turujärelevalveasutus taotleb tootjalt tehnilise dokumentatsiooni või selle osade tõlget, võib ta selleks esitada tähtaja, mis on 30 päeva, välja arvatud juhul, kui lühema tähtaja tingib tõsine ja vahetu oht tervisele ja ohutusele.
4. Kui tootja ei täida lõigetes 1, 2 ja 3 ettenähtud kohustusi, võib turujärelevalveasutus talt nõuda, et ta laseks teada antud asutusel omal kulul ja kindlaksmääratud tähtaja jooksul kontrollida vastavust olulistele ohutusnõuetele.

VI PEATÜKK

VASTAVUSHINDAMISASUTUSTEST TEAVITAMINE

Artikkel 24

Teavitamine

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike asutustest, kes on volitatud kolmanda isikuna täitma vastavushindamisülesandeid käesoleva määruse alusel.

Artikkel 25

Teavitavad asutused

1. Liikmesriigid määravad teavitava asutuse, kes vastutab käesoleva määruse kohaselt vastavushindamisasutuste hindamiseks ja neist teavitamiseks ning teada antud asutuste järelevalveks vajalike menetluste kehtestamise ja rakendamise eest, sealhulgas vastavuse eest artiklile 30.
2. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõikes 1 osutatud hindamist ja järelevalvet teeb määruse (EÜ) nr 765/2008 tähenduses ja sellega kooskõlas riiklik akrediteerimisasutus.
3. Kui teavitav asutus delegerib või teeb käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hindamise, teavitamise või järelevalve muul viisil ülesandeks asutusele, mis ei ole riigiasutus, siis peab see asutus olema juriidiline isik ja täitma *mutatis mutandis* artiklis 26 sätestatud nõudeid. Lisaks peab kõnealune asutus korraldama oma tegevusest tulenevate kulude katmise.
4. Teavitav asutus vastutab täielikult lõikes 3 osutatud asutuse tegevuse eest.

Artikkel 26

Nõuded teavitavatele asutustele

1. Teavitav asutus asutatakse nii, et ei tekiks huvide konflikti vastavushindamisasutustega.
2. Teavitava asutuse töö korraldatakse ja seda juhitakse nii, et kindlustada tema tegevuse objektiivsus ja erapooletus.
3. Teavitava asutuse töö korraldatakse nii, et iga vastavushindamisasutusest teavitamisega seotud otsuse teevad pädevad isikud, kes ei ole hindamist teinud isikud.
4. Teavitav asutus ei tohi pakkuda ega osutada teenuseid, mida osutavad vastavushindamisasutused, ega nõustamisteenuseid ärilisel või konkureerival alusel.
5. Teavitav asutus tagab saadud teabe konfidentsiaalsuse.
6. Teavitaval asutusel on oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks piisavalt pädevaid töötajaid.
7. Teavitav asutus jälgib teada antud asutuste tütarettevõtjate või alltöövõtjate poolt vastavalt artiklile 30 täidetavate ülesannete laadi ja mahtu.

Artikkel 27

Teavitavate asutuste teabekohustus

Liikmesriigid annavad komisjonile teada oma menetlustest vastavushindamisasutuste hindamiseks ja neist teavitamiseks ning teada antud asutuste jälgimiseks ja muudatustest neis.

Komisjon teeb nimetatud teabe avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 28

Nõuded teada antud asutustele

1. Käesoleva määruse kohase teadaandmise eesmärgil vastab vastavushindamisasutus lõigetes 2 kuni 11 sätestatud nõuetele. Ta on akrediteeritud kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008.
2. Vastavushindamisasutus asutatakse liikmesriigi õiguse alusel ning ta on juriidiline isik.
3. Vastavushindamisasutus on kolmandast isikust asutus, mis on sõltumatu organisatsioonist või mänguasjast, mida ta hindab.

Asutust, mis kuulub ettevõtjate ühendusse või kutseliitu, mis esindab ettevõtjaid, kes on seotud nende mänguasjade konstrueerimise, tootmise, tarnimise, monteerimise, kasutamise või hooldamisega, mida vastavushindamisasutus hindab, võib käsitada kolmandast isikust asutusena esimese lõigu tähenduses tingimusel, et tõendatud on selle sõltumatus ning mis tahes huvide konflikti puudumine.

4. Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla ei hinnatava mänguasja konstrueerija, tootja, tarnija, paigaldaja, ostja, omanik, kasutaja, hooldaja ega ühegi nimetatud isiku volitatud esindaja. See ei välista vastavushindamisasutuse tegevuseks vajalike hinnatud mänguasjade kasutamist ega nende mänguasjade kasutamist isiklikuks otstarbeks.

Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla otsesel viisil seotud nimetatud mänguasjade konstrueerimise, tootmise, turustamise, paigaldamise, kasutamise või hooldusega ega esindada ühtegi isikut, kes nimetatud tegevustega tegeleb. Nad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võib olla vastuolus nende otsuste sõltumatuse ja aususega vastavushindamistoimingutes, mille teostamiseks on neist teada antud. See kehtib eelkõige nõustamisteenuste puhul.

Vastavushindamisasutus tagab, et tema tütarettevõtjate või alltöövõtjate tegevuse tõttu ei vähene vastavushindamistoimingute konfidentsiaalsus, objektiivsus ja erapooletus.

5. Vastavushindamisasutus ja selle töötajad teevad vastavushindamistoiminguid suurima erialase kohusetunde ja asjaomases valdkonnas nõutava tehnilise pädevusega, laskmata end mõjutada surveavaldustest ja hüvedest, eelkõige rahalistest hüvedest, mis võivad nende otsuseid või vastavushindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti kui survet avaldavad või hüvesid pakuvad isikud või isikute rühm, kes on nimetatud toimingute tulemustest huvitatud.
6. Vastavushindamisasutus peab olema võimeline täitma talle IV lisa kohaselt määratud vastavushindamisülesandeid, millega seoses on temast teada antud, olenemata sellest,

kas vastavushindamisasutus täidab neid ise või täidetakse neid tema nimel ja vastutusel.

Vastavushindamisasutuse käsutuses või tal endal peavad iga vastavushindamismenetluse ja iga mänguasjaliigi või -kategooria puhul, millega seoses temast on teada antud, alati olemas olema:

- (a) tehniliste teadmistega töötajad, kellel on vastavushindamisülesannete täitmiseks piisavad ja asjakohased kogemused;
- (b) menetluste kirjeldused, mille kohaselt vastavushindamist tehakse ning mis tagavad läbipaistvuse ja võimaluse neid menetlusi korrata;
- (c) teada antud asutusena täidetavate ja muude ülesannete vahel vahe tegemise põhimõtted ja kord;
- (d) menetlused selliste vastavushindamistoimingute tegemiseks, mille korral võetakse asjakohaselt arvesse ettevõtte suurst, tegevusvaldkonda, organisatsioonilist struktuuri, asjaomase mänguasja tehnoloogilist keerukust ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Vastavushindamisasutusel on vajalikud vahendid vastavushindamistoimingutega seotud tehniliste ja haldusülesannete korrektseks täitmiseks ning juurdepääs kogu vajalikule varustusele ja kõikidesse ruumidesse.

- 7. Vastavushindamistoimingute tegemise eest vastutavatel töötajatel (edaspidi „hindamispersonal“) on:
 - (a) hea tehniline ja kutsealane väljaõpe kõigi selliste vastavushindamistoimingute tegemiseks, millega seoses on asjaomasest vastavushindamisasutusest teavitatud;
 - (b) piisavad teadmised tehtavatele hindamistele seatud nõuete kohta ja hindamiste tegemiseks vajalik pädevus;
 - (c) asjakohased teadmised ja arusaamine käesolevas määruses sätestatud nõuetest, käesoleva määruse artiklis 13 osutatud kohaldatavatest harmoneeritud standarditest ja käesoleva määruse artiklis 14 osutatud ühtsetest kirjeldustest;
 - (d) oskus koostada sertifikaate, protokolle ja aruandeid, mis tõendavad hindamise tegemist.
- 8. Tagatakse vastavushindamisasutuse, selle juhtkonna ja hindamispersonali erapooletus.

Vastavushindamisasutuse juhtkonna ja hindamispersonali tasu suurus ei sõltu tehtud hindamiste hulgast ega hindamiste tulemustest.
- 9. Vastavushindamisasutus sõlmib vastutuskindlustuse, välja arvatud juhul, kui vastutust kannab siseriikliku õiguse alusel liikmesriik või kui liikmesriik ise on vastavushindamise eest ise otseselt vastutav.
- 10. Vastavushindamisasutuse töötajad hoiavad ametisaladust kogu teabe kohta, mis on saadud IV lisa kohaselt täidetud ülesannete käigus, välja arvatud teabevahetus selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus asutus tegutseb. Tagada tuleb intellektuaalomandiõiguste kaitse.
- 11. Vastavushindamisasutus osaleb asjakohastes standardimistegevustes ja artikli 40 alusel loodud teada antud asutuste koordineerimisrühma töös või tagab, et tema

hindamispersonal on nendest tegevusest ja sellest tööst teadlik ning kohaldab selle rühma töö tulemusel koostatud haldusotsuseid ja -dokumente üldiste suunistena.

Artikkel 29

Teada antud asutuste nõuetele vastavuse eeldamine

Kui vastavushindamisasutus tõendab oma vastavust asjakohastes harmoneeritud standardites või nende osades sätestatud kriteeriumidele, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, peetakse teda vastavaks artiklis 28 sätestatud nõuetele, kuivõrd kohaldatavad harmoneeritud standardid neid nõudeid hõlmavad.

Artikkel 30

Teada antud asutuste tütarettevõtjad ja alltöövõtjad

1. Kui teada antud asutus kasutab vastavushindamisega seotud ülesannete täitmiseks alltöövõtjat või tütarettevõtjat, tagab ta, et alltöövõtja või tütarettevõtja vastab artiklis 28 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest teavitavale ametiasutusele.
2. Teada antud asutus vastutab täielikult oma alltöövõtjate ja tütarettevõtjate täidetud ülesannete eest, olenemata nende asukohast.
3. Teada antud asutus on võimeline kontrollima alltöövõtjate või tütarettevõtjate täidetavaid ülesandeid kõigis nende osades.
4. Alltöövõtjat või tütarettevõtjat võib kasutada ainult kliendi nõusolekul.
5. Teada antud asutus hoiab teavitavale asutusele esitamiseks alles asjakohased dokumendid alltöövõtja või tütarettevõtja kvalifikatsiooni hindamise kohta ning nende poolt IV lisa kohaselt tehtud töö kohta.

Artikkel 31

Teadaandmistaothus

1. Vastavushindamisasutus esitab käesoleva määruse kohase temast teada andmise taotluse oma asukohaliikmesriigi teavitavale ametiasutusele.
2. Lõikes 1 osutatud taotlusega koos esitab ta vastavushindamistoimingute ja selliste mänguasjade kirjelduse, mille puhul peab ta end pädevaks, ning riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistuse, mis tõendab, et vastavushindamisasutus vastab artiklis 28 sätestatud nõuetele.

Artikkel 32

Teadaandmise kord

1. Teavitav asutus võib teada anda ainult neist vastavushindamisasutustest, kes vastavad artiklis 28 sätestatud nõuetele.
2. Teavitav asutus kasutab komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitamiseks vastavushindamisasutustest komisjoni väljatöötatud ja hallatavat elektroonilist teavitamise vahendit.

3. Teade sisaldab täielikku ülevaadet vastavushindamistoimingutest ning asjakohast akrediteerimistunnistust. Teade peab sisaldama ka teavet tütarettevõtjate ja alltöövõtjate täidetavate ülesannete kohta.
4. Asjaomane asutus võib teada antud asutuse ülesandeid täita ainult juhul, kui komisjon ega teised liikmesriigid ei esita vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast teavitamist.
Käesoleva määruse kohaldamisel peetakse teada antud asutuseks ainult sellist asutust.
5. Teavitav asutus teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike kõigist edaspidistest olulistest teate muudatustest.

Artikkel 33

Teada antud asutuste identifitseerimisnumbrid ja nimekiri

1. Komisjon määrab igale teada antud asutusele identifitseerimisnumbri.
Ta määrab üheainsa identifitseerimisnumbri, isegi kui asutusest antakse teada mitme erineva liidu õigusakti alusel.
2. Komisjon teeb üldsusele kättesaadavaks käesoleva määruse alusel teada antud asutuste nimekirja, mis sisaldab ka igale asutusele määratud identifitseerimisnumbrit ja toiminguid, millega seoses on asjaomasest asutusest teada antud.
Komisjon tagab, et nimekirja hoitakse ajakohasena.

Artikkel 34

Teadet puudutavad muudatused

1. Kui teavitav asutus on kindlaks teinud või talle on teatatud, et teada antud asutus ei vasta enam artikli 28 nõuetele või et ta on jätnud oma kohustused täitmata, siis kohaldab teavitav asutus teate suhtes kitsendust, peatab selle kehtivuse või tunnistab selle kehtetuks, olenevalt sellest, kui suures ulatuses on nõuded või kohustused täitmata jäetud. Ta teatab sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.
2. Kui teate suhtes kohaldatakse kitsendust, teate kehtivus peatatakse või teade tunnistatakse kehtetuks või kui teada antud asutus on tegevuse lõpetanud, peab teavitav asutus tagama, et teada antud asutuse dokumente menetleb mõni teine teada antud asutus või et need oleksid vastutavatele teavitavatele ja turujärelevalveasutustele soovi korral kättesaadavad.

Artikkel 35

Teada antud asutuste pädevuse vaidlustamine

1. Komisjon uurib iga juhtumit, mil tal tekib kahtlus või tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, et teada antud asutus ei ole enam pädev või ei täida enam talle pandud nõudeid ja ülesandeid.
2. Komisjoni taotlusel esitab teavitav ametiasutus talle kogu teabe selle kohta, mille alusel asjaomasest asutusest teada anti, või mis näitab, et see asutus on endiselt pädev.

3. Komisjon tagab, et kogu tundlikku teavet, mille ta oma uurimise käigus on saanud, käsitatakse konfidentsiaalsena.
4. Kui komisjon teeb kindlaks, et teada antud asutus ei täida teavitamise aluseks olevaid nõudeid, nõuab ta rakendusaktiga teavitavalt asutuselt vajalike parandusmeetmete võtmist, sealhulgas vajaduse korral teate kehtetuks tunnistamist.

Artikkel 36

Teada antud asutuste põhitegevusega seotud kohustused

1. Teada antud asutus teeb kooskõlas IV lisa sätetatud vastavushindamismenetlusega vastavushindamist.
2. Teada antud asutused teevad käesolevas määruses sätetatud vastavushindamistoiminguid proportsionaalselt, vältides ettevõtjate tarbetut koormamist. Nad võtavad oma ülesannete täitmise käigus arvesse ettevõtte suurust, tegevusvaldkonda, organisatsioonilist struktuuri, asjaomase mänguasja tehnoloogilist keerukust ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Tegutsedes tagab teada antud asutus sellisel tasemel ranguse ja kaitse, mis on nõutav, et mänguasi vastaks nõuetele.
3. Kui teada antud asutus leiab, et mänguasi ei vasta olulistele ohutusnõuetele, asjaomaste harmoneeritud standardite nõuetele, kui selliseid standardeid kohaldatakse, või artiklis 14 osutatud asjaomastes ühtsetes kirjeldustes sätetatud nõuetele, kui selliseid kirjeldusi kohaldatakse, nõuab ta tootjalt asjakohaste parandusmeetmete võtmist ega väljasta IV lisa II osa punktis 6 osutatud ELi tüübihindamissertifikaati.
4. Kui teada antud asutus teeb pärast ELi tüübihindamissertifikaadi väljastamist vastavusjärelvalve käigus kindlaks, et mänguasi ei vasta enam nõuetele, nõuab ta tootjalt asjakohaste parandusmeetmete võtmist ja vajaduse korral peatab ELi tüübihindamissertifikaadi kehtivuse või tunnistab selle kehtetuks.
5. Kui parandusmeetmeid ei võeta või neil ei ole soovitud mõju, kohaldab teada antud asutus vastavalt vajadusele ELi tüübihindamissertifikaadi suhtes kitsendust, peatab selle kehtivuse või tunnistab selle kehtetuks.
6. Kui turujärelvalveasutus teatab teada antud asutusele, et mänguasi, millele ta on väljastanud ELi tüübihindamissertifikaadi, ei vasta olulistele ohutusnõuetele, tunnistab ta selle mänguasja ELi tüübihindamissertifikaadi kehtetuks.

Artikkel 37

Teada antud asutuse otsuste vaidlustamine

Teada antud asutus tagab, et tema otsuste vaidlustamiseks on olemas läbipaistev ja praktikas kasutatav kord.

Artikkel 38

Teada antud asutuste teabekohustus

1. Teada antud asutus teavitab teavitavat ametiasutust järgmisest:
 - (a) ELi tüübihindamissertifikaadi väljastamisest keeldumine, selle suhtes kitsenduse kohaldamine, selle kehtivuse peatamine või kehtetuks tunnistamine;

- (b) teda puudutava teatega hõlmatud tegutsemisala ja teate tingimusi mõjutavad asjaolud;
 - (c) kõik teabetaotlused, mille ta on turujärelevalveasutustelt oma vastavushindamistoimingute kohta saanud;
 - (d) taotluse korral vastavushindamistoimingud, mille teada antud asutus on teatega hõlmatud tegutsemisalal teinud, ja muu tegevus, sealhulgas piiriülene tegevus ja alltöövõtt.
2. Teada antud asutus esitab teistele käesoleva määruse alusel teavitatud samasuguseid mänguasju käsitlevate samalaadsete vastavushindamistoimingutega tegelevatele asutustele asjakohase teabe negatiivsete ja taotluse korral ka positiivsete vastavushindamistulemuste kohta.
3. Teada antud asutus esitab turujärelevalveasutuse põhjendatud nõudmise korral kogu teabe ja dokumentatsiooni, mis on seotud mis tahes ELi tüübihindamissertifikaadiga, mille nad on välja andnud või kehtetuks tunnistanud, või mis on seotud sellise sertifikaadi väljaandmisest keeldumisega, sealhulgas katsearuanded ja artiklis 23 osutatud tehniline dokumentatsioon.

Artikkel 39

Kogemuste vahetamine

Komisjon korraldab kogemuste vahetuse liikmesriikide teavituspoliitika eest vastutavate riigi ametiasutuste vahel.

Artikkel 40

Teada antud asutuste tegevuse koordineerimine

Komisjon tagab, et käesoleva määruse alusel teada antud asutuste tegevus põhineb asjakohasel koordineerimisel ja koostööl ning toimub teada antud asutuste valdkondliku töörühma või töörühmade vormis.

Teada antud asutused osalevad selle rühma töös otse või määratud esindajate kaudu.

VII PEATÜKK TURUJÄRELEVALVE

Artikkel 41

Ohtlike mänguasjadega tegelemise riigisisene menetlus

1. Kui ühe liikmesriigi turujärelevalveasutustel on piisavalt põhjust arvata, et mõni käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluv mänguasi võib olla ohtlik inimeste tervisele või ohutusele, korraldavad nad mänguasja hindamise, lähtudes kõigist käesolevas määruses sätestatud nõuetest. Vajaduse korral teevad asjaomased ettevõtjad selleks turujärelevalveasutustega koostööd.

Kui turujärelevalveasutus teeb kõnealuse hindamise käigus kindlaks, et mänguasi ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, nõuab ta viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks asjakohaseid parandusmeetmeid kooskõlas määruse (EL) 2019/1020

artikli 16 lõikega 3 turujärelevalveasutuse määratud mõistliku aja jooksul ja arvestades ohu laadi.

Turujärelevalveasutus teatab sellest asjaomasele teada antud asutusele.

2. Kui turujärelevalveasutus on seisukohal, et mittevastavus ei piirdu üksnes tema liikmesriigi territooriumiga, teavitab ta komisjoni ja teisi liikmesriike hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist ta asjaomaselt ettevõtjalt nõuab.
3. Ettevõtja tagab, et kõigi asjaomaste mänguasjade suhtes, mida ettevõtja on liidu turul kättesaadavaks teinud, võetakse asjakohased parandusmeetmed.
4. Kui ettevõtja ei võta lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul piisavaid parandusmeetmeid, rakendab turujärelevalveasutus sobivaid ajutisi meetmeid, et keelata või piirata mänguasja kättesaadavaks tegemist tema siseturul, mänguasi turult kõrvaldada või tagasi nõuda.

Turujärelevalveasutus teatab nendest meetmetest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

5. Lõike 4 teises lõigus osutatud teave hõlmab kõiki kättesaadavaid andmeid, eelkõige nõuetele mittevastava mänguasja kindlakstegemiseks vajalikke andmeid, sealhulgas toote kordumatut tunnuskoodi, mänguasja päritolu, väidetava mittevastavuse ja kaasneva ohu laadi, võetud siseriiklike meetmete laadi ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. Turujärelevalveasutus näitab eelkõige, kas mittevastavus on seotud mõne järgmise põhjusega:
 - (a) mänguasi ei vasta olulistele ohutusnõuetele;
 - (b) puudused artiklis 13 osutatud harmoneeritud standardites;
 - (c) puudused artiklis 14 osutatud ühtsetes kirjeldustes.
6. Nende liikmesriikide turujärelevalveasutus, kes ei ole käesoleva artikli kohase menetluse algatajad, teavitab viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike mis tahes võetud meetmetest ja mis tahes muust tema käsutuses olevast lisateabest seoses asjaomase mänguasja mittevastavusega ning kui ta ei ole teavitatud siseriikliku meetmega nõus, siis esitab oma vastuväited.
7. Kui liikmesriigi turujärelevalveasutus või komisjon ei ole kolme kuu jooksul pärast lõike 4 teises lõigus osutatud teabe saamist esitanud vastuväiteid liikmesriigi võetud ajutise meetme kohta, arvatakse see meede põhjendatuks.
8. Teiste liikmesriikide turujärelevalveasutused tagavad, et asjaomase mänguasja suhtes võetakse viivitamata asjakohaseid piiravaid meetmeid, näiteks mänguasja turult kõrvaldamine, ning teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike nendest meetmetest.
9. Käesoleva artikli lõigetes 2, 4, 6 ja 8 osutatud teave edastatakse määruse (EL) 2019/1020 artiklis 34 osutatud teabe- ja sidesüsteemi kaudu. Kõnealune teabe esitamine ei mõjuta turujärelevalveasutuste kohustust teatada väga ohtlike toodete suhtes võetud meetmetest vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artiklile 20.

Artikkel 42

Liidu kaitsemeetmete menetlus

1. Kui pärast artikli 41 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluse lõpuleviimist esitatakse liikmesriigi võetud meetme kohta vastuväiteid või kui komisjonil on alust arvata, et liikmesriigi võetud meede võib olla liidu õigusaktidega vastuolus, alustab komisjon

liikmesriikide ja asjaomas(t)e ettevõtja(te)ga viivitamata konsultatsioone ning annab liikmesriigi võetud meetmele hinnangu.

Hindamistulemuste põhjal võtab komisjon vastu rakendusakti, milles tehakse kindlaks, kas liikmesriigi meede on põhjendatud või mitte.

Komisjon adresseerib oma otsuse kõigile liikmesriikidele ning teeb selle neile ja asjaomas(t)ele ettevõtja(te)le viivitamata teatavaks.

2. Kui liikmesriigi võetud meede arvatakse põhjendatuks, siis võtavad kõik liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada mittevastava mänguasja oma turult kõrvaldamine või tagasinõudmine, ja teavitavad sellest komisjoni.

Kui liikmesriigi võetud meede arvatakse põhjendamatuks, tunnistab asjaomane liikmesriik selle kehtetuks.

3. Kui liikmesriigi võetud meedet peetakse põhjendatuks ja mänguasja mittevastavust põhjendatakse puudustega käesoleva määruse artiklis 13 osutatud harmoneeritud standardites või käesoleva määruse artiklis 14 osutatud ühtsetes kirjeldustes, kohaldab komisjon määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 11 sätestatud menetlust või muudab vajaduse korral ühtseid kirjeldusi.

Artikkel 43

Vormiline mittevastavus

1. Ilma et see piiraks artikli 41 kohaldamist, nõuab turujärelevalveasutus asjaomaselt ettevõtjalt mittevastavuse kõrvaldamist, kui ta on teinud mänguasja puhul kindlaks ühe järgmistest asjaoludest:
 - (a) CE-vastavusmärgise tootele kandmisel ei ole järgitud artikli 15 või 16 nõudeid;
 - (b) CE-vastavusmärgis on jäetud tootele kandmata;
 - (c) tootepass ei ole koostatud artikli 17 kohaselt;
 - (d) andmekandja, mille kaudu tootepass on kättesaadav, ei ole kinnitatud vastavalt artikli 17 lõikele 5;
 - (e) artiklis 23 osutatud tehniline dokumentatsioon ei ole kättesaadav või on puudulik.
2. Kui lõikes 1 osutatud mittevastavust ei kõrvaldata, võtab asjaomane turujärelevalveasutus asjakohased meetmed, et mänguasja turul kättesaadavaks tegemist piirata või see keelata või tagada, et mänguasi nõutakse tagasi või kõrvaldatakse turult.

Artikkel 44

Liikmesriigi meetmed seoses eriohutusnõuetele vastavate, kuid ohtlike mänguasjadega

1. Kui turujärelevalveasutus teeb artikli 41 lõike 1 kohase hindamise tulemusel kindlaks, et kuigi turul kättesaadavaks tehtud mänguasi vastab eriohutusnõuetele, ohustab see inimeste tervist ja ohutust, nõuab ta, et asjaomane ettevõtja võtaks ohu laadi arvesse võttes turujärelevalveasutuse poolt ettenähtud mõistliku aja jooksul kõik asjakohased meetmed, tagamaks, et mänguasi ei oleks turul kättesaadavaks tegemisel enam ohtlik, et mänguasi turult kõrvaldada või tagasi nõuda.

2. Ettevõtja tagab, et parandusmeetmeid võetakse kõigi asjaomaste mänguasjade suhtes, mis ta on liidu turul kättesaadavaks teinud.
3. Liikmesriigi turujärelevalveasutus teavitab viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike oma järeldustest ja kõigist järgnenud ettevõtja võetud meetmetest. See teave sisaldab kõiki kättesaadavaid üksikasju, eelkõige asjaomase mänguasja identifitseerimiseks vajalikke andmeid, sealhulgas toote kordumatu tunnuscode, mänguasja päritolu ja tarneahel, kaasneva ohu laad ning liikmesriigi võetud meetmete laad ja kestus.
4. Komisjon alustab liikmesriikidega ja asjaomas(t)e ettevõtja(te)ga viivitamata konsultatsioone ning annab liikmesriigi võetud meetmele hinnangu. Selle hindamise tulemuste põhjal võtab komisjon vastu rakendusakti, milles on kindlaks tehtud, kas liikmesriigi võetud meede on põhjendatud või mitte, ning esitab vajaduse korral ettepaneku sobivate meetmete võtmiseks.

Komisjon adresseerib oma otsuse kõigile liikmesriikidele ning teeb selle neile ja asjaomas(t)ele ettevõtja(te)le viivitamata teatavaks.
5. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud teave edastatakse määruse (EL) 2019/1020 artiklis 34 osutatud teabe- ja sidesüsteemi kaudu. Kõnealune teabe esitamine ei mõjuta turujärelevalveasutuste kohustust teatada väga ohtlike toodete suhtes võetud meetmetest vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artiklile 20.

Artikkel 45

Komisjoni meetmed seoses ohtlike mänguasjadega

1. Kui komisjon saab teada, et turul kättesaadavaks tehtud mänguasi või teatavat liiki mänguasjad ohustavad inimeste tervist ja ohutust, kuid vastavad siiski eriohutuspõhjustele või nende vastavuses on tekkinud kahtlused, on komisjonil õigus võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse meetmed, tagamaks, et mänguasi või mänguasjaliik ei oleks turul kättesaadavaks tegemisel enam ohtlik, et see turult kõrvaldada või tagasi nõuda, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - (a) turujärelevalveasutustega peetud eelnevatest konsultatsioonidest selgub, et turujärelevalveasutuste ohtudega tegelemise meetodid on erinevad;
 - (b) ohtu ei saa selle laadi tõttu käsitleda muude käesolevas määruses sätestatud menetluste alusel.
2. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Igakülgset põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud inimeste tervise kaitse ja ohutuse tagamisega, on komisjonil õigus võtta artikli 50 lõikes 4 osutatud korras vastu viivitamata kohaldatav rakendusakt.

VIII PEATÜKK

DELEGEERITUD VOLITUSED JA KOMITEEMENETLUS

Artikkel 46

Delegeeritud volitused

1. Komisjonil on õigus võtta artikli 47 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse VI lisa seoses tootepassis esitatava teabega, et kohandada seda tehnika ja

teaduse arenguga ning turujärelevalveasutuste ning kasutajate ja järelevaatajate digivalmiduse tasemega.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta artikli 19 lõiget 1, nähes ette, et VI lisa loetletud teabe hulgas olevat lisateavet või teavet mänguasja mittevastavuse kohta, kui artikli 41 lõigete 2 või 4 ja artikli 44 lõike 1 kohaselt võetakse meetmeid, tuleb säilitada registris.

Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel esimese lõigu kohaselt võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

- (a) kooskõla muude asjakohaste liidu õigusaktidega, kui see on asjakohane;
 - (b) vajadus võimaldada tootepassi autentsuse kontrollimist;
 - (c) teabe asjakohasus mänguasjade turujärelevalve raames tehtava kontrolli ja tollikontrolli tõhususe ning tulemuslikkuse parandamiseks;
 - (d) vajadus vältida ettevõtjatele ebaproportsionaalse halduskoormuse tekitamist.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks, millist registris säilitatavat teavet peavad tolliasutused kontrollima lisaks artikli 20 lõikes 3 sätestatud teabele.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse VII lisa muutmiseks, et kohandada artikli 20 lõike 8 kohaldamisel kasutatavate kaubakoodide ja tootekirjelduste loetelu. Kõnealune kohandamine põhineb määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa esitatud loetelul.
5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte III lisa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga.
6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte II lisa liite C osa muutmiseks, et lubada II lisa III osa punkti 4 kohaselt keelatud konkreetse aine või segu teatavat kasutamist mänguasjades või piirata teatavat lubatud kasutamist.
7. II lisa III osa punktis 4 keelatud aine või segu kasutamine mänguasjades on lubatud ainult siis, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - (a) Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) on leidnud, et see on ohutu, võttes eelkõige arvesse kokkupuudet, sealhulgas üldist kokkupuudet asjaomaste ainetega muudest allikatest, ning võttes eelkõige arvesse laste haavatavust;
 - (b) ECHA on alternatiivsete ainete analüüsi põhjal kindlaks teinud, et sobivad alternatiivsed ained või segud puuduvad;
 - (c) aine või segu kasutamine tarbekaupades ei ole määrusega (EÜ) nr 1907/2006 keelatud.
8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte II lisa liite A ja B osa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga:
 - (a) kehtestades tingimused ainete või segude sisalduse kohta mänguasjades ja eelkõige konkreetsete ainete või segude sisalduse piirnormid mänguasjades, sealhulgas II lisa III osa punktis 4 osutatud keelatud ainete või segude jääkide piirnormid;
 - (b) muutes ainete ja segude sisalduse tingimusi või piirnorme mänguasjades.

9. Lõigete 6 ja 7 kohaldamiseks hindab komisjon süstemaatiliselt ja regulaarselt ohtlike keemiliste ainete või segude olemasolu mänguasjades. Kõnealuse hindamise puhul võtab komisjon arvesse turujärelevalveasutuste aruandeid ning liikmesriikide ja sidusrühmade esitatud teaduslikke tõendeid.

Artikkel 47

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 46 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artiklis 46 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 46 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 48

Artikli 46 lõike 6 kohase hindamise taotlused

1. Artikli 46 lõike 6 kohaldamisel esitatakse Euroopa Kemikaaliametile II lisa III osa punkti 4 alusel keelatud aine või segu hindamise taotlused, kasutades käesoleva artikli lõikes 3 osutatud vormi ja esitamishahendeid.
2. Iga isik, kes esitab lõike 1 kohase hindamistaotluse, võib taotleda, et teatavat teavet ei avalikustataks. Konfidentsiaalsustaotlusele tuleb lisada põhjendus, miks teabe avalikustamine võib kahjustada hindamistaotluse esitanud isiku või mis tahes muu asjaomase isiku ärihuve.
3. ECHA koostab ja avalikustab lõikes 1 osutatud hindamistaotluste esitamise vormi ja vahendid ning tehnilised ja teaduslikud suunised selliste taotluste esitamise kohta.

Euroopa Kemikaali ameti arvamused

1. Artikli 46 lõike 6 kohaldamisel esitab ECHA komisjonile arvamuse II lisa III osa punkti 4 alusel keelatud ainete või segude kasutamise kohta mänguasjades, kui talle esitatakse hindamistaotlus vastavalt artikli 48 lõikele 1. ECHA hindab oma arvamuses, kas artikli 46 lõike 6 teise lõigu punktides a ja b sätestatud kriteeriumid on konkreetse kasutusviisi puhul täidetud.
2. ECHA võib nõuda, et hindamistaotluse esitanud isik või kolmas isik esitaks kindlaksmääratud tähtaja jooksul lisateavet. ECHA võtab kolmandate isikute esitatud teavet arvesse.
3. Lõikes 1 osutatud arvamus saadetakse komisjonile 12 kuu jooksul alates hindamistaotluse saamisest.
4. Seda tähtaega võib ühe korra kuni 6 kuu võrra pikendada, kui ECHA peab taotlema teavet kolmandalt isikult või kui ECHA-le esitatakse artikli 48 lõike 1 alusel arvukalt hindamistaotlusi.
5. ECHA vaatab oma arvamuse II lisa liite C osas loetletud ainete või segude kasutamise kohta mänguasjades läbi vähemalt iga viie aasta tagant alates artikli 46 lõike 6 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti jõustumise kuupäevast.
6. Komisjon taotleb ECHA arvamust II lisa liite C osas loetletud ainete või segude kasutamise kohta mänguasjades niipea, kui komisjonile saab teatavaks uus teaduslik teave, mis võib mõjutada konkreetse aine või segu lubatud kasutamist mänguasjades.
7. Artikli 46 lõike 7 kohaldamisel võib komisjon taotleda ECHA-lt arvamust konkreetse aine või segu ohutuse kohta mänguasjades, milles võetakse arvesse üldist kokkupuudet ainega või seguga muudest allikatest ja laste haavatavust.
8. Käesoleva artikli sätete kohase arvamuse koostamisel teeb ECHA avalikult kättesaadavaks teabe hindamise alustamise, arvamuse vastuvõtmise ning hindamismenetluse mis tahes vaheetappide kohta. Eelkõige teeb ECHA avalikult kättesaadavaks arvamuste eelnõud ja annab kõigile huvitatud isikutele võimaluse esitada nende arvamuste kohta märkusi vähemalt 4 nädala jooksul.

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab mänguasjade ohutuse komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamise korral kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

KONFIDENTSIAALSUS JA KARISTUSED

Artikkel 51

Konfidentsiaalsus

1. Riigi pädevad asutused, teada antud asutused ja komisjon tagavad käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel saadud järgmise teabe ja järgmiste andmete konfidentsiaalsuse:
 - a) isikuandmed;
 - b) füüsilise või juriidilise isiku konfidentsiaalne äriteave ja ärisaladused, sealhulgas intellektuaalomandi õigused, välja arvatud juhul, kui avalikustamine on avalikes huvides.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, ei avaldata liikmesriigi pädevate asutuste vahel ning liikmesriigi pädevate asutuste ja komisjoni vahel konfidentsiaalsena vahetatud teavet, arvestamata selle riigi pädeva asutuse arvamust, kust teave pärineb.
3. Lõiked 1 ja 2 ei mõjuta komisjoni, liikmesriikide ja teada antud asutuste õigust ja kohustust vahetada teavet ja edastada hoiatusi ega asjaomaste isikute kohustust anda teavet kriminaalõiguse alusel.
4. Liikmesriigid ja komisjon võivad vahetada konfidentsiaalset teavet nende kolmandate riikide reguleerivate asutustega, kellega nad on sõlminud kahe- või mitmepoolsed konfidentsiaalsuse kokkulepped.

Artikkel 52

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 30 kuule] komisjoni nimetatud normidest ja informeerivad teda viivitamata nende hilisematest muudatustest.

X PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 53

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2009/48/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 30 kuule].

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile 2009/48/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse VIII lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

Artikkel 54

Üleminekusätted

1. Mänguasju, mis on lastud turule vastavalt direktiivile 2009/48/EÜ enne [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 30 kuule], võib endiselt turul kättesaadavaks teha kuni [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 42 kuule].
2. Käesoleva määruse VII peatükki kohaldatakse *mutatis mutandis* direktiivi 2009/48/EÜ artiklite 42, 43 ja 45 asemel mänguasjade suhtes, mis on lastud turule vastavalt nimetatud direktiivile enne [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 30 kuule], sealhulgas mänguasjad, mille suhtes on juba algatatud direktiivi 2009/48/EÜ artikli 42 või 43 kohane menetlus enne [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 30 kuule].
3. Direktiivi 2009/48/EÜ artikli 20 kohaselt välja antud EÜ tüübihindamissertifikaadid kehtivad kuni [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 42 kuule], välja arvatud juhul, kui nende kehtivusaeg lõpeb enne seda kuupäeva.

Artikkel 55

Hindamine ja läbivaatamine

1. Komisjon hindab käesolevat määrust hiljemalt [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 60 kuule] ja seejärel iga viie aasta tagant. Komisjon esitab peamiste tulemuste kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
2. Kui komisjon peab seda asjakohaseks, lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva määruse asjakohaste sätete muutmiseks.

Artikkel 56

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [...] [väljaannete talitus: lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgnenud 30 kuule].

Artikli 17 lõiget 10, artikleid 24–40 ja 46–52 kohaldatakse alates [...] [väljaannete talitus: lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja